

Zsákfalvi Riporter

Itt születtek, maradnának.

Közös céljuk, hogy Pilisborosjenőt olyan stratégia mentén fejlesszék, amely biztosítja a falusias jelleg megőrzését. Interjú Bozsódi Borbálával és Komlós Tiborral, a 2097 Csoport Egyesület képviselőjelöltjeivel.

Faluközpont stratégia PBJ Futsal

Egy élő közösséghez megfelelő épített környezet szükséges – 6. old.

Több mint tízéves a borosjenői fiatalok garázsfcija – 16. old.

Bölcsődei körkép

Hogyan pótolja immáron két magánbölcsi az állami ellátást – 8. old.

Bécsi úti falufórum

Képviselőjelöltjeink javaslatokat gyűjtöttek a településrészen – 14. old.

Kati virágboltja

Sági Katalin ösökről, jelenről és arról, hogyan látja a világot – 15. old.

DJ a szőlőben?

Bormarketing, ami sokakat megoszt. Elbeszélgettünk a szervezőkkel – 10. old.

A pléd, ami összeköt

Beszámoló a Családi Kirándulás és Piknikről – 13. old.

Helyek a hegyen

Környékbeli villámtúra ajánló – Solymári Fal – 13. old.

Kevély-nyergyi menedék

91 éves lenne a turistaház, egykori üzemeltetőjével beszélgettünk – 12. old.

TÚZOLTÓSZERTÁR

„Utol kell érnie magát a falunak”

Interjú Komlós Tiborral, a 2097 Csoport Egyesület képviselőjelöltjével

A jó kedélyű, optimista, mindig a megoldásokat kereső buszvezető családja generációk óta él Pilisborosjenőn. Tibor a legfontosabbnak azt tartja, hogy lassuljon a növekedés, és a falu zárkózzon fel a méretéhez infrastruktúrában is. Önkéntes tűzoltóparancsnoki munkája révén kiválóan ismeri a falu műszaki állapotát, és ezt a tudást örömmel alkalmazná az önkormányzati munkában.

■ készítette:
Simon Tamás
simon.tamas@2097.hu

ZSR: Hány generáció óta él a családod Pilisborosjenőn?

KT: Apai ágon legalább a dédszüleim, anyai ágon pedig a nagyszüleim már itt éltek a faluban. Mióta az eszemet tudom, minden ide köt, a családon kívül a gyerekkorom óta tartó barátságok is.

ZSR: 1975-ben születél. Milyen volt a falu körülbelül 40 évvel ezelőtt, mire emlékszel?

KT: Mindenki ismert mindenkit, sokkal kisebb közösség élt itt. A beépítettség jóval kisebb volt, sokkal szellősebb volt az összkép. Talán meglepő, de jóval mélyebbek és gondozottabbak voltak az árkok. Az is igaz, hogy télen legalább annyi kémény füstölt, mint ma. Ez aztán később, a gáz bevezetése miatt csökkent, de mostanra visszajött. Viszont sokkal kevesebb volt az autó.

ZSR: Egy álmos kis zsákfalut kell elképzelnünk, ahová ritkán vetődött el idegen?

KT: Ez olyan volt, hogy ha leesett a hó, akkor a gyerekek hetekig szánkózhattak egy-egy utcában, mert akkor az utcából szánkópálya lett. Ma, ha a kétcentis hó nincs azonnal eltolva, akkor sokan már előveszik az önkormányzatot. Szóval, minden az utcán zajlott, ott játszottunk éjjel-nappal, és nem a kevesebb ember volt a lényegi különbség, hanem a kevesebb autó.

ZSR: Kirándulók akkor is jártak már ide?

KT: Igen, főleg amíg le nem égett a turistaház. Nem kimondottan a faluban lehetett velük találkozni, de a turistaház környékén nagyon sokan voltak. Szerintem most is jó lenne üzemeltetni egy ilyet.

ZSR: Szerinted mik voltak a legnagyobb változások Pilisborosjenőn, amiket gyerekkorodtól a mai napi láttál?

KT: Az autóforgalom hatalmas mértékű növekedését már említettem. Én ezt egyébként jó ideig nem is vettem észre, csak ültem, mint béka a melegező vízben. A gyerekeim születése után döbbsentem rá a változásra. A nagyobbik kilencéves, és csak most merem elengedni a nagyszülői házba, ahová én már óvodásként nap mint nap egyedül jártam. Sajnos, ez a folyamat már nem fog visszafordulni, de azon érdemes lenne gondolkodni, hogyan lehetne egy autómentes, jól működő faluközpontot kialakítani.

Teljesen más jellegű, de alapvető változás az emberek önállóságának csökkenése a környezetük rendben tartásában. Ma, ha látnak valami problémát, a legtöbben azon kezdenek gondolkodni, kinek szóljanak, kitől kérjenek segítséget. Régen nagyon sok mindent megoldottak egyedül. Természetes volt, hogy eső után kilapátoljuk az árkot, és emiatt nem me-

gyünk az önkormányzathoz.

ZSR: Szerinted most mik a legnagyobb problémák?

KT: Az utóbbi tíz évben nagyon megugrott a betelepülők száma. Ezzel párhuzamosan minden földtulajdonos arra hajt – egyénileg érthető módon –, hogy a saját szántójából minél előbb fejlesztési terület legyen.

ZSR: Korábban is a gyüttment kifejezést használták a régebbi lakosok a betelepülők-re?

KT: Talán nehezen hihető, de én ezt a gyüttment szót két hete hallottam először; én nem ismertem, nem használtam.

ZSR: A helyi közbeszédben állandó elem, hogy a régiek, főképp a sváb lakosság lenézi az új lakosokat, nem vegyül velük és hasonló. Te ezt hogy látod?

KT: Szerintem ez nem igaz, mert ez abszolút emberfüggő. Egyébként is, ami a sváb őslakosokat illeti, körülbelül száz emberről lehet szó. Szerintem ez egy kissé felfújtt dolog, és nem jelent törésvonalat a faluban.

ZSR: Mi lenne a te feladatod, ha megnyernétek a választást?

KT: A műszaki feladatok, a műszaki osztály irányítása.

ZSR: Ez a munkából is jön?

KT: Nem a buszvezetésből; én műszaki beál-

lítottaságú vagyok, autószerelő az eredeti szakmám. Szívesen tennék a faluért a vízelvezetés javításában, a zöldterületek gondozásában, a veszélyes fák kivágásában, hogy csak néhány példát említsek. Fontos lenne fejleszteni, erősíteni a falugondnokságot is: nagyon örülnék egy falukomposztznak, egy aprítógépnek, a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztésének. Nagy előny lenne számomra, hogy műszaki szempontból úgy ismerem a falut, mint a tenyereimet.

ZSR: Miért?

KT: Bő 25 év alatt több száz bevetésen vettem részt önkéntes tűzoltóként, az utóbbi 12 évben sokszor – összességében hét évig – mint parancsnok. A bevetéseknek szerencsére csak körülbelül a fele volt tűzeset, a többi műszaki mentés és kárelhárítás. Főleg az utóbbiak miatt én pontosan tudom, hol fog a faluban kiönteni a patak, hol dőlhetnek rá a fák a házra, a villanyvezetékre és így tovább.

ZSR: Mit csinál egy önkéntes tűzoltóparancsnok?

KT: Irányítja a csapat működését, aminek vannak kevésbé izgalmas részei is: folyamatosan e-maileket olvas, jogszabályokat böngész, továbbképzésekre küldi a bajtársait. Ebben nagyon sok segítséget nyújt Heves László, aki már 12 éve az elnökünk. Mivel a hivatásos tűzoltóság létszámihiánnyal küzd, egyre több feladat jut nekünk. Évente 3 ezer órát kötelesek vagyunk ügyelni, s erre vagyunk itt körülbelül húszan.

ZSR: Pilisborosjenőn is jellemző, hogy nemcsak fát tüzelnek el a fűtéshez, hanem mindenféle olyan anyagot is, ami káros az egészségre?

KT: Sajnos igen. De ez nem a tűzoltóság hatásköre.

ZSR: Kiderült, hogy pár éve mi okozta a sok erdőtüzet a Nagy-Kevély oldalában?

KT: Biztosat nem lehet tudni, mert a rendőrségtől mi nem kapunk ilyen információkat. Biztos, hogy történt gyújtogatás, de erről sem kaptunk hivatalos tájékoztatást.

ZSR: A melegedő klíma miatt egyre több

az erdőtüz a világban. Szerinted ez minket is érinthet idővel? Pontosabban arra vagyok kíváncsi, hogy a Nagy-Kevély oldalának kiszáradása fenyegetheti-e a falut a jövőben?

KT: Ha azt látnánk, hogy az erdő kiszáradna, akkor azonnal le kellene takarítani. Ám amíg van elég víz a hegyben, nem kell ettől komolyan tartani, az erdők itt egyelőre nem veszélyeztetik a házakat.

ZSR: Mi a véleményed az utakról? A polgármester úr nagyon sokat tesz az úthálózat javításáért.

KT: Nagyon fontosak a jó utak, ehhez nem fér semmi kétség, de én egy kicsit átgondoltabban csinálnám. Nem látom ugyanis értelmét annak, hogy a közműhálózat fejlesztése nélkül csak egy szilárd útburkolatot tegyünk le. Például, miért nem vesszük ki egy új út alól az eternitsövet? Lehet, hogy kevesebb út készülne el, de azokat nem kellene majd felbontani.

ZSR: Hogyan lettél a 2097 Csoport Egye-

„műszaki szempontból úgy ismerem a falut, mint a tenyereimet”

sület képviselőjelölti csoportjának tagja?

KT: Buzás Istvánt tíz éve ismerem, ő és Tömöri Balázs kezdtek győzködni pár hónappal ezelőtt, hogy a csapatukba kell egy ilyen ember.

ZSR: Milyen ember?

KT: Ezt nem tudom, tőlük kérdezd meg. Talán azért kerestek meg, mert optimista vagyok, mindig a megoldásokat, még hozzá a legjobb és legegyszerűbb megoldásokat keresem. István és Balázs mindig hoztak valami témát, problémát, kérdést, hogy mit szólok ehhez, mit szólok ahhoz, szóval ment a puhítás. Végül elvállaltam.

ZSR: Tömöri Balázst mióta ismered?

KT: Körülbelül két éve, mert a faluba költözése után szinte egyből önkéntes tűzoltó lett.

Kiváló ember, nagy szervező és ötletgazda.

ZSR: Milyennek látod a képviselőjelölti csoportotokat?

KT: Nagyon jónak. Külön ki kell emelnem az alacsony átlagéletkort: ez egy fiatal, dinamikus, ereje teljében lévő csoport. Olyan társaság, amely friss szemmel, mindenféle érdekek nélkül tudja nézni a falut; szerintem ez az egyik legfontosabb előnyünk. Biztos vagyok benne, hogy sokkal függetlenebbül tudnánk dolgozni, mint a mostani önkormányzat.

ZSR: Könnyen megtaláltad a csoport többi tagjával a hangot?

KT: Azonnal. István mondott rólam pár mondatot, majd én is elmondtam, hogy két gyereke van, egy 15 hónapos és egy 9 éves, buszvezetőként dolgozom, mellette a terményboltot viszem, a párom dajka az óvodában, de úgy gondolom, hogy ha szorosan is, beleférek az önkormányzati munka az életembe.

ZSR: Hogyan fogadták a régi ismerőseid, barátaid azt, hogy elindulsz a választásokon a 2097-tel?

KT: Meglepődtek, mert az újságból tudták meg, de nagyon sok viszszafelelést kaptam, és szinte kivétel nélkül csak pozitívat.

ZSR: Mi a legfontosabb üzeneted a falu választópolgárai felé?

KT: Értjük utol magunkat! Ne a folyamatos belterületbe vonásról szóljon minden, inkább zárkózzon fel az infrastruktúra a falu jelenlegi méretéhez és kihívásaihoz. Érje utol magát az úthálózat, az iskola, az óvoda, a műszaki környezet.

ZSR: Ha tűzoltó kell valakinek, téged hívnak?

KT: Általában nem ez a legjobb megoldás. A tapasztalatunk ugyanis az, hogy a központtól kapott riasztásra tudunk a leggyorsabban kivonulni. Ezért azt kérem, hogy vész esetén a 112-t hívja mindenki. Ha pedig a feladat egy fán ragadt kismacskaival lenne kapcsolatos, inkább rázzák meg a fát!

Kik vagyunk és miért dolgozunk?

Röviden a 2097 Csoport Egyesület céljairól

Egyesületünk tagjai egy olyan fejlődő faluért dolgoznak, amely maximálisan igyekszik őrizni falusias jellegét, méretét, védettségét, természetközelségét, hogy mindig jó legyen ide hazajönni. Egy olyan faluért, amelynek gazdálkodása hosszú távra tervezett, átgondolt, átlátható, ellenőrizhető és számonkérhető. Egy olyan faluért, melynek vezetését az áttekinthetőség, a nyílvanosság, a bevonás és az ügyfélközpontúság határozza meg. Egy olyan faluért, mely nem pusztán lakóházak csoportját, hanem élő, sokrétű közösséget jelent, közösségi terekkel, programokkal. Egy olyan faluért, melynek fejlesztései a faluközösség akarata és céljai szerint zajlanak.

„Az emberekkel szeretnék foglalkozni”

Interjú Bozsódi Borbálával, a 2097 Csoport Egyesület képviselőjelöltjével

A 2097-esek fiatal jelöltje az oktatással és a kultúrával foglalkozna, ha az egyesület által támogatott csoport megnyerné az önkormányzati választásokat. Számára a legfontosabb, hogy Pilisborosjenő maradjon falu, hogy egy teljesen más szemléletű, nyitott, ügyfélbarát önkormányzat álljon fel, és hogy a falu kínáljon olyan lehetőségeket, amelyek miatt a fiatal korosztály itt marad, és aktívan részt vesz a jövő építésében.

■ készítette:
Simon Tamás
simon.tamas@2097.hu

ZSR: Mi a legkorábbi emléked a faluról?

BB: Ahogyan az utca végén játszottunk a pataknál: bunkert, gátat építettünk a környékbeli utcákból való gyerekekkel.

ZSR: Bő húsz éve is más volt még a falukép? Nyugodtan lehetett az utcán játszani?

BB: Kiskorunktól kezdve egész nap kint játszhattunk. Nyáron bicikliztünk, télen szánkóztunk.

ZSR: Itt nőttél fel. Kikre emlékszel a legszívesebben?

BB: Magyarai Nikolett nénire az óvodából a mai napig meleg szívvel gondolok. A másik meghatározó pedagógus a gyerekkoromból Antonovits Márta néni, az alsós osztályfőnököm. Állandóan kirándulni, szánkózni vitt bennünket, nagyon figyelt a csoportra, sok programot szervezett; szuper évek voltak.

ZSR: Sokak szerint az iskola a mai napig megőrizte közvetlenebb, jó értelemben vett falusias jellegét. Dolgoztál ott mint pedagógiai asszisztens, most pedig néptáncot tanítasz. Te is így látod?

BB: Bár nem sok városi iskolát ismerek, a sokféle program, sok kreatív feladat, verseny, szakkör biztosan nem általános mindenhol. Legalább ennyire fontos az itteni tanárok közvetlenebb viszonyulása a gyerekekhez, szülőkhöz és fordítva, mivel szinte mindenki ismer mindenkit. Az iskolából indult a falu egyik legjobb közössége is, a Kerekes Néptáncgyűttes, amelyet Jávor Csaba és Ilyés Bogi alapított 2000-ben. Ebből az évek során olyan csapat kovácsolódott össze, olyan hagyományok születtek újjá – májusfaállítás, regélés, locsolóbál, tánccházak –, amelyek a mai napig élnek, és nagyon fontosak a tagok életében, pedig sokan már abbahagyták az aktív táncot. A néptáncscsoportok – az óvodásoktól a felnőttekig – a mai napig meghatározóak a falu közösségi életében.

ZSR: Biztos, hogy ez nem egy szűkebb csoport önámítása? A felnőtt táncscsoportban például most 20–30-an vannak, miközben a faluban több mint százszor ennyien. Miért nem bővül ez a kör?

BB: Mindig jönnek új tagok, de az biztos, hogy fontos lenne láthatóbbá tenni a faluban létező közösségeket, fontos lenne összekapcsolni őket. Ehhez nagy szükség lenne például egy valóban jól működő faluközpont, közösségi terekre, ahol új tevékenységek is indulhatnak, vagy egyszerűen csak le tudnának ülni beszélgetni az emberek.

köszönöm Kata nevében is a rengeteg segítséget.

ZSR: A Tájház jó helyszín volt erre a célra, de nem lehetne a jövőben jobban kihasználni? Egy kedves, fiatal barátom megmondta, mit kellene ott csinálni: minden reggel kávézó, minden pénteken koncert, minden szombaton tánccház. Egyetértesz ezzel?

BB: A Tájház a Német Nemzeti Önkormányzaté, így erre én nem tudok válaszolni. Bízom benne, hogy sok olyan program lesz még ott, amely erősíti a falu közösségi életét. Minél több ilyen helyszín van, annál jobb. Ebbe az irányba fejlődik például a Mandelbrot Pékség. A régi iskola udvara, a patak partja a posta felé is kínálja magát egy olyan faluközpont megálmodásához, ahol egy kisgyermekes anyuka végig tudja tolni a babakocsiját. Megjegyzem, az eredeti tervek szerint az Egészségcház előtt is park volt, nem parkoló.

ZSR: Milyennek látod most a falut?

BB: A beépítések üteme szerintem rémisztő. A falu csak nő és nő, egyrészt az új telepeken, másrészt a legkisebb telkek is sorra beépülnek. Ez engem nagyon nyomaszt: Pilisborosjenő egyre kevésbé olyan, mint amilyenek én megszerettem, vagy amilyenek szeretném látni a jövőben.

ZSR: Milyennek szeretnéd látni?

BB: Falunak. Nem Budapesttel, Örömmel összenőtt kertvárosnak: egy ilyen helyen már nem szívesen élnék.

ZSR: Tudnál tenni ezért? Emiatt vállaltad a képviselőjelöltséget is?

fotó: Kádár Viktor

ZSR: Valahogy úgy, mint a majálison, amelynek a megszervezését idén te irányítottad Aczél Katával.

BB: Igen. Az volt a célunk, hogy egy közös rendezvényen a faluban működő közösségek megismerjék egymást, a közösségeket megismerjék az emberek, és találkozzanak egymással generációk. Nagyon sok pozitív visszajelzést kaptunk, és ezúton is mindenkinek

BB: Antonovits Bence keresett meg azzal, hogy vállaljak ilyen szerepet a 2097 Csoport Egyesület támogatásával. Persze először nagyon meglepődtem, sőt, kicsit ijesztőnek tűnt a feladat, de az egyesületet már ismertem. Nagyon tetszettek az ügyeik és a mentalitásuk.

ZSR: Mi tetszett bennük?

BB: Hogy aktívak és pozitívak. Szerencsésnek tartom magam, hogy már több helyen is

megfordulhattam hosszabb-rövidebb ideig külföldön, például fél évig ösztöndíjasként éltem Szicíliában. Ott láttam ahhoz hasonló türelmet, életvidámságot, a dolgokhoz való konstruktív hozzáállást, ahogyan a 2097 a projektjeit vitte. Ez a fajta hozzáállás volt az alapélményem a középiskolámban, az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban is, amely elsősorban gondolkodásra, problémamegoldásra nevelt. Ott tanultam meg, hogy a többféle nézőpont, a sokféleség milyen óriási érték, hogy nem feltétlenül egy igaz megoldása van valaminek. Végül egy idő után beléptem a csoportba, és én is bekapcsolódtam projektekbe.

ZSR: Milyenekbe?

BB: Részt vettem a patak-projektben – a csoport tevékenységében a környezeti, természeti értékek megóvása nagyon fontos terület. A Zsákfalvi Riporter szerkesztőségének is tagja lettem. Sok program szervezésében is segítettem, de ezeket nem akarom felsorolni, mert nem én voltam, illetve nem a csoport volt a főszervező.

ZSR: Vannak olyan vélemények, hogy a 2097 Csoport rátelepszik programokra, és mindent a sajátjaként próbál bemutatni. Ezt hogy látod?

BB: Hallottam ilyeneket, de ez nem igaz. Egyszerűen arról van szó, hogy a csoportban tényleg aktív, tenni akaró emberek vannak, akik ezért ott vannak a rendezvények környékén, és segítenek. Például a már említett majálison is cipekedtek, pakoltak, kölcsönadtak mindenféle eszközöket, hirdették a programot, de ez ettől még nem vált 2097-es rendezvénné. Viszont ez jó példa arra, miért lehet ilyen érzése néhány embernek.

ZSR: Ezek szerint a 2097 inkább szemlélet, hozzáállás, és nem a szervezet a lényeg?

BB: Így van. Az, hogy mi a csoport támogatásával indulunk a választásokon, nem jelenti azt, hogy a csoport alaptevékenysége, alap-szemlélete, civilisége megszűnne. Akármilyen lesz a választásokon, a csoport megmarad. Ha pedig nyerünk, megpróbáljuk bevinni a szemléletünket a közéletbe, hogy egy kicsit jobban hasonlítsunk egy szicíliai faluhoz, persze annak árnyoldalai, például a maffia nélkül.

ZSR: A Zsákfalvi Riporter 2. számában az e-demokráciáról írtál. Szerinted lenne esély

ebből bármit bevezetni Pilisborosjenőn? Nem lehet, hogy ehhez nem elég aktív az itt lakók többsége?

BB: Lehet, hogy elsőre sokan passzívnak tűnnek, de ha valaki megszólítja őket, ha tényleg úgy érzik, hogy valaki odafigyel rájuk, akkor sokkal aktívabbá válnak. A faluban nagyon sokféle ember él, és ha valaki képviselő, nem csak a saját, szűk környezetét kell képviselnie. A kampány során egy-egy közösséget vagy annak vezetőit szeretnénk sorban megszólítani. A kampányhoz egyébként egy etikai kódex is készül, amelyet nyilvánosságra hozunk, és a többi induló figyelmébe ajánlunk.

ZSR: Senki nem akart lebeszélteni arról, hogy elvállald a képviselőjelöltséget? Nem féltettek?

BB: Nem, mindenki nagyon támogató volt. Annak is örültek, hogy fiatal, női jelölt vagyok. Ezzel együtt sokat vívódtam, míg meghoztam

a döntést, mert félttem az ismeretlen tereptől. Akkor nyugodtam meg, amikor világossá vált

számomra, hogy nekem nem kell mindenhez értenem, mert ha arra kerül a sor, az én munkámat is sokan fogják segíteni. Ez lenne az a magisztrátusnak nevezett külső szakértői kör, amelyre képviselőként támaszkodhatnánk.

ZSR: Mi lenne a te területed az önkormányzati munkában, ha nyernétek?

BB: A fiatalok ügyei, az oktatás, a szociális ügyek és a kultúra. Az emberekkel szeretnék foglalkozni.

ZSR: Ha lehetne most három kívánságod mindezekkel kapcsolatban, mik lennének azok?

BB: Az első, hogy maradjon falu Pilisborosjenő, és lehetőleg zsákfalu. A második az, hogy egy teljesen más szemléletű, nyitott, ügyfélbarát önkormányzat működjön a faluban. A harmadik pedig az, hogy a falu kínáljon olyan lehetőségeket, amelyek miatt a fiatal korosztály itt marad, és aktívan részt vesz a jövő építésében.

„megpróbáljuk bevinni a szemléletünket a közéletbe”

CSATLAKOZZ HOZZÁNK!
2097.hu/csatlakozom

RÖVIDHÍREK

■ ÖKRÖSCSABÁTÓLBÚCSÚZUNK

Megrendülten értesültünk róla, hogy életének 60. évében elhunyt Ökrös Csaba Liszt Ferenc-díjas primás, az Ökrös Együttes alapítója, a Zeneakadémia művésztanára. Az alföldi származású népzeneész meghatározó alakja volt a táncházmozgalomnak, számos színházi és táncelőadás zenéjét szerezte. Sokat muzsikált erdélyi zenészekkel, hivatásos táncgyűttesek és színdarabok előadásain. Családjával sokáig Ürömon élt, néhány évvel ezelőtt pedig Pilisborosjenőre költözött. A környék népzenei életének is elhivatott művésze és tanára volt, táncházakban muzsikált Leányfalun, tanított Szentendrén és Szigetmonostoron, falunkban pedig a Kerekes Néptáncgyűttes munkáját segítette táncházakban, előadásokon. Öszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak!

Tiszteletére Ezüsthgyi Pikniket szervez Jani Papa Pincéje július 27-én, 11 órától.

■ ADOMÁNYOZZ, HOGY A RÁSZORULÓ PILISBOROSJENŐI GYEREKEK ISTÁBOROZHASSANAK EZEN A NYÁRON!

A befolyó összegből a foci- és sporttáborba, lovastáborokba, kézművestáborba, vízi és kerékpáros táborba, drámatáborba, mesetáborba, fejlesztőtáborba is el tudnak menni azok a gyerekek, akiknek erre máskülönben nem lenne lehetőségük.

A perselyeket a Patikában és a Mandelbrot Pékségben helyeztük ki.

A befolyt összeget a Családsegítő Szolgálat fogja eljuttatni a táborozni vágyó gyerekek részére. A táborozni vágyók HÍVJÁK bizalommal a Családsegítő Szolgálatot: (0036)-70-947-98-84

■ ÖKO-KÖR: SEGÍTŐKÉSZEK

Június 29-én az önkormányzat elektronikai hulladékgyűjtést szervezett, amit nagyon fontosnak tartunk, hiszen a szervezetten begyűjtött e-hulladékból még sok hasznosítható alkatrész és anyag nyerhető ki. Ezért az ÖkoKör csapatából Kara Fruzsina és Várkonyi Ágota vállalta, hogy begyűjti és az átvételi pontra szállítja a falubeliek hulladékká vált elektronikai termékeit. Első próbálkozásuk sikeres volt; több család is élt a lehetőséggel. Ezért folytatják legközelebb is, és nagy örömmel látnak hasonló érdeklődő önkénteseket a csapatban! (Facebook: ÖkoKör Pilisborosjenő)

Jelenleg önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok a falu központjában

Faluközpont-stratégiát Borosjenőnek!

A 2097 Csoport Egyesület megalakulása óta hangsúlyozza, hogy élő közösségeket egy faluban csak úgy lehet létrehozni, ha ezt az épített környezet is támogatja. Ehhez valódi szükségletekre felépített stratégia kell, nem ad-hoc kiírások ötletelésre.

írta:
Bubik Szabolcs
bubik.szabolcs@2097.hu

Egy éven belül már a második „ötletpályázatot” hirdette meg az Önkormányzat. Tavaly a Szedmák-ház helyének hasznosítására, idén pedig a régi iskolaépületre lehetett hasznosítási ötleteket beküldeni.

Mindkét esetben hangsúlyoztuk, hogy véleményünk szerint először egy Fő utca-stratégiát kellene megalkotni legalább a Budai út – Kossuth tér – Fő utca területre. Mivel ennek nem láttuk nyomát sem, megkérdeztünk néhány szakértőt, hogy el tudjuk magyarázni, miként is lehetne ennek nekifogni.

1. Szükségletek és igények

Ha a faluközösségnek tervezek központot, akkor abból kell kiindulni, hogy a meglévő közösségeknek milyen szükségleteik vannak, illetve a következő években várhatóan merre alakul ez az igény?

„Több nyugdíjas lesz, vagy több kisgyerekes családos? Mennyi fiatal él most a falunkban? Mit szeretnének ők helyben csinálni? Milyen szolgáltatás hiányzik most a faluból? Mi az, ami nehezen elérhető? Hol van tér a kulturális

Old school kiszavazás

A régi sulis épületére kiírt zavaros felhívás margójára
– Tömöri Balázs írása

A Hírmondó előző számában a Küller János polgármester vezette Önkormányzat felhívást tett közzé. Úgy tűnik, hogy nem vicc, hogy arról szavazhatunk (!), hogy mi legyen a régi iskolával. A kérdés, hogy ezen felhívás alapján hogyan tudna bárki is dönteni! Bármelyik felvetett ötletet lehet jól és rosszul is megvalósítani, de információk és tervek nélkül dönteni nagy felelőtlenség! Tömöri Balázs polgármesterjelölt írása.

A felhívás szerint négy opcióra szavazhat a nagyerdemű:

- idősek rehabilitációs célú ellátása
- magániskola (pl. Walldorf) (sic!)
- fiatalok lakhatásának segítése lakások kialakításával
- egyéb: konkrét javaslatokat várunk.

A jegyző@pilisborosjeno.hu címre beérkezett szavazataink, véleményünk alapján kívánja az ingatlan hosszú távú hasznosítását

eldönteni az Önkormányzat.

Ezt az írást olvasva biztosan megint azt fogja mondani a következő képviselő-testületi ülésen a Polgármester, hogy nekem/nekünk semmi sem jó. Ha van rajtuk sapka, akkor az a baj, ha nincs, akkor az. Mondja csak, de természetesen nem így van. A felhívással szerettem igenis baj van, és ki lehetett volna kérni a lakosság véleményét ennél sokkal jobban, előkészítettebb is.

Gondolom, közrejátszik az elkapkodott, nem kellően átgondolt felhívásban, hogy szeretné még ebben a ciklusban eldönteni, hogy mi legyen a régi sulis épületével. Ha a lakossági vélemények tényleg számítanak, akkor biztos nem így kellene ennek a kiírásnak kinéznie.

Arról most ne beszéljünk, hogy falunknak nincs Fő utca-stratégiája és talán egy ilyen felhívás előtt az egész Budai út – Kossuth tér – Fő utca U-alakot érdemes volna végiggon-

dolni utcaképileg, épített örökség védelme szempontjából, a fejlesztendő és a hiányzó közösségi terek szempontjából. Nem Hollókő utcaképét vágyom ide, de minimum indító gondolatként ne itt legyen foghíjtelek, munkagéptároló, kődaráló, faaprító.

Arra se vesztegessünk sok időt, hogy a Szedmák-ház lebontása után indított hasonló felhívásnak nemhogy hatását, eredményhirdetését nem láttam (hacsak nem sítlerakót/ faaprítót javasoltak a legtöbben), de még egy sort sem olvastam, hogy például „köszönjük, nem jött be megvalósítható ötlet”.

Tegyük fel, hogy ez nem vette el a kedvünket, és alaposan végigolvassuk a felhívást és a 4 javaslatot. Azon se törjük sokat a fejünket, hogy miért nincs közte az önkormányzat hivatalának teljes/részleges áthelyezése a Művelődési Házból – jelölhetnénk éppen az egyéb opció alatt, ha jónak tartjuk.

Nem tűnik egyenlő esélynek, hogy 3 konkrét (bár nagyon rosszul megfogalmazott) felvetés mellett miként lehetne legnépszerűbb egy negyedik, hiszen azt csak a javaslatbeküldő és a hivatal látja (maximum, ha mindenkinek ugyanaz jut eszébe egymástól függetlenül).

programokra? Elég ez? Mivel küzd a szociális ellátás a faluban? Mire lenne szükségük a helyben vállalkozóknak?”

Ha ezt a felmérési fázist kipróboljuk, akkor óhatatlanul 1-2 ember jó/rossz ötletei mentén fejlődik egy terület akár évtizedekig is. Természetesen a szükségleteket át kell gondolni és szűrni több szempont szerint is, például:

- Mennyire széles körű az igény?
- Az Önkormányzatnak kell-e erre választ adnia?
- Hol lenne a legjobb helyen a faluban ez a funkció?
- Milyen már működő helyhez, közösséghez kapcsolható?
- A jövő szempontjából ez releváns, növekvő szükséglet, vagy inkább elhalványuló?
- Akarjuk-e – a falu koncepciójából levezetve – hogy ez az igény teret és erőforrást kapjon?

Hangsúlyosan a teljesség igénye nélkül, megkérdeztük néhány jól elérhető csoport képviselőit, hogy az ő területükön milyen igények várnak megválaszolásra a falu központjában.

Az alábbi kérdéssel kerestünk meg fiatalokat, a kulturális, illetve a szociális szférára rálátó lakókat:

„Ha a faluközpont koncepciójának kialakításában gondolkodnánk, az adott területnek, közösségnek milyen megoldandó feladatai, problémái vannak, amire egy faluközpontban választ kellene találni?”

Fiatalok:

„Nagy szükség lenne olyan lakásokra, amit mi, fiatalok is meg tudunk vásárolni, vagy bérelni tudnánk. Pálykezdőként esélyünk sincs 70 milliós házakba költözni, így marad a Pestre

vándorlás.”

„Próbátermek, közösségi helyek, ahol lehet együtt lenni, zenélni, beszélgetni.”

„Irodák kialakítása helyi vállalkozóknak, munkahelyteremtésként például főzőkonyha!”

Kultúra, művészet, közösségi lét:

„Évtizedes gond, hogy a "kulturház" az önkormányzatnak nyújt ideiglenes szállást. Ez az együttélés nagyon egészségtelen. Ezt jó lenne megszüntetni.”

„A kulturális programok mellett jó lenne teret adni a helyi művészet erősebb megjelenésének is.”

„A meglévő terek ügyes átalakításával alkotó- és művésztelep, bentlakásos workshopok, színésztréningek stb. szervezhetőek.”

„Próbahelyiségek a zeneiskolásoknak, zenészeknek, alkotóház művészeknek.”

„Szedmák-ház helye egybenyitható a tájház kertjével, ahol nagy közösségi tér, park, piac, szabadtéri mozi lehetne, akár a hulladékudvar házának felújításával.”

Szociális szféra:

„Első lépés mindenképp a célcsoport megtalálása, és az ő igényeik, szükségleteik felmérése kellene hogy legyen! Ezt a felmérést érdemes szociális szakértővel végeztetni, mert az is egy szakma, hogy miként szólítom meg a rászorultakat.”

„Vannak szociális feladatok, melyek inkább intimitást igényelnek, nem a faluközpontban való elhelyezést... pl.: családsegítő.”

Ez a gyors lekérdezés is rávilágít arra, hogy érdemes a szükségletek pontos felmérése alapján megfontoltan tervezni, hiszen rengeteg az igény, de végesek az erőforrások.

nem derül ki, hogy ez egy bentlakásos öregek otthona vagy inkább speciális rendelőhöz hasonló épület lenne. Az idősek számára legfontosabb segítségnyújtáshoz először faluszintű szociális térképet kellene készíteni, ami rávilágít a leggyakoribb konkrét problémákra,

hiányokra.

A „magániskola,-ból nem derül ki semmi, bár tudomásom szerint felmerült némi felújítást követően egy Waldorf-iskola alapítási ötlete az eredetileg is iskolának készült épületbe, hogy az elkészült és sikeres Waldorf-óvoda után itt maradhassanak a kisiskolások, de az mondjuk nem magániskola.

2. Meglévő infrastruktúra és erőforrások

Egy faluközpont-stratégia alapvető eleme, hogy melyek azok a meglévő

- környezeti (pl.: patak, domborzat, felszín alatti vizek),
- építészeti (stílus, beépítettség, meglévő infrastruktúra)
- szabályozói (HÉSZ, jogszabályok, tulajdonjog) és
- hatékonyságbeli (szükséges beruházások, pályázati lehetőségek)

adottságok, amelyek befolyásolják, hogy mi hol valósítható meg az igényekből, célokból.

Ezen adottságok egy része átalakítható, változtatható (egy önkormányzat is vásárolhat ingatlant, változtathat meg szabályzatot, vagy alakíthat ki új kapcsolatot egy természeti elemmel), de fontos kiindulópont lehet a mai állapot is, hogy organikusan mi hol alakult ki egy településen.

Az erőforrásokhoz tartozik annak vizsgálata, hogy képes-e az Önkormányzat hosszú távon fenn is tartani a megépített infrastruktúrát, vagy melyek azok az ötletek, közösségek, akik képesek maguk fenntartani, fejleszteni ezeket.

Egy felmérés szakszerű megvalósítása önmagában egy mesterség, egy szakma, és ha jó minőségű munkát akarunk, akkor szakértőt kell erre felkérni. Ezzel át is kanyarodunk a folyamat másik lételeméhez.

3. Szakértelem és igényesség

Beszéltünk tervezőkkel, építészekkel is, hogy mitől sikeres egy ilyen folyamat:

„Egy jó tervhez jó program szükséges, akár egy házat, akár egy faluközpontot tervezünk”

A legnagyobb baj a felhívással, hogy egyik javaslatnál sem lehet tudni, hogy melyikkel milyen költsége lenne az önkormányzatnak, a fenntartást ki fizetné, melyik esetén maradhat önkormányzati tulajdonban a terület, melyiknél keletkeznek helyiek számára új munkahelyek, melyik és várhatóan milyen hasznót hozhat az önkormányzatnak. Azt sem lehet tudni, hogy melyiknek mekkora helyigénye lenne – elképzelhető, hogy nem mindegyikhez szükséges az egész épület.

Ha már koncepció nélkül ötleteket fogadok be, akkor biztos megkértem volna mindegyik ötlet felvetőjét, hogy

- jelenjen meg nyilvánosan, hogy ki/kik képviselik ezt az ötletet,
- dolgozzanak ki egy megvalósíthatósági tervet (tulajdon, elköteleződés időtartama, várható hasznok és terhek) és
- egy rövid (egyoldalas) anyagban foglalják össze a főbb adatokat, paramétereket, tudnivalókat, ami érthetővé teszi a lakosoknak az elképzelést.

Ilyesmírlől lehetett volna akár szavazni is! De nézzük a három javaslatot!

Az „idősek rehabilitációs célú ellátása,-ból

A „fiatalok lakhatásának segítése lakások építésével” ötletből nem derül ki, hogy kis méretű, olcsó lakásokat kívánnak-e piaci áron értékesíteni, vagy szociális bérletre lenne beállítva. Nem tűnik egyszerűnek/olcsónak kialakítani, hogy minden lakásban legyen például vizesblokk. A régi iskolával szemben pont van egy önkormányzati bérlet, annak fenntartásából is számos hasznos tapasztalatot lehetett szerezni (önálló mérőórák igénye stb.).

Akárhogy is: még pár napig, június 30-ig „szavazhatunk”. Ha tudunk ennyiből dönteni. Én felelősen ennyiből nem tudok. De nem is szabadna!

Tervek, előkészítés és a teljes faluközpont átgondolása nélkül gyorsan dönteni csak akkor van értelme, ha még a választások előtt helyzetbe akarok hozni valakit.

A veszély pont az, hogy a kiírás értelmetlensége miatt elmaradó reakciók lehetővé teszi Polgármesterünknek, hogy mivel nem érkezett érdemi javaslat, úgy döntsön, ahogy a „szívének” a legkedvesebb, nem pedig úgy, ahogy a falunak a legértékesebb!

Tömöri Balázs

– ez volt az a legfőbb tanulság.

A „jó program” azt jelenti, hogy a fenti igényekből kiindulva le kell tudni írni, hogy mit szeretnénk megvalósulni látni a következő 10-20 évben a falu központjában.

Utána következik a valódi tervezői munka, amihez olyan szakértői csapat szükséges, akik: képesek a felmért igényeket lefordítani infrastruktúrára, környezetre;

kellően érzékenyek, hogy emberközpontú, élhető és szerethető terek jöjjenek létre;

igényesek, mert tudják, hogy a munkájuk több évtizedig is kihat a falu lakóinak életére.

A jól végzett tervezői munka eredménye egy olyan tervhierarchia, ahol az egyes tervek egymásra épülnek és egyre pontosabb bontását tartalmazza a céloknak, elképzeléseknek:

1. Településfejlesztési koncepció – Milyen faluban szeretnénk élni 10-20 év múlva? Mi a település jövőképe?
2. Integrált településfejlesztési stratégia – Milyen programok, infrastrukturális beruházások kellenek a jövőkép megvalósításához? Célok és stratégiai irányok kijelölése.
3. Tervek és szabályzatok (pl. HÉSZ és TAK) – szabályalkotó, kijelölő funkciók a tervek megvalósításához.

Falunkban a 2097 Csoport Egyesület kezdeményezésére elkezdődött a Településfejlesztési Koncepció összeállítása, de ennek véglegesítése csak önkormányzati szerepkörből megoldható.

Integrált stratégia helyett azonban az elmúlt

években ad hoc döntések mentén a szabályzatok módosítása és egyedi Településrendezési Szerződések megkötése zajlik.

Összefoglalva: amennyiben nem csak a pilanatnyi ötletek mentén akarunk dönteni a faluközpont elemeiről, akkor egy alapos tervezési folyamatba kell először az energiát, erőforrást beletenni.

Ez talán kevésbé hálás feladat, mint gyorsan dönteni, de hosszú távon garantáltan meghálálja magát!

A cikk létrejöttében közreműködött Bozsódi Borbála és Medvecki Réka.

Családi bölcsődéink

Pedagógusportrék gyerekkortól bölcsialapításig

Augusztustól már két családi bölcsőde működik majd falunkban: az Egészségisziget Családi Bölcsőde, melyet Gutiné Sólyom Nikolett vezet az ófaluban, és a most induló Tökmag Családi Bölcsőde a Bécsi úti településrészen, melyet Kiss Ildikó alapított a közelmúltban.

Velük kapcsolatba kerülve szimpatikus nevelési programokkal ismerkedhettünk meg. A választásnál persze fontos a fizikai elhelyezkedés, de az igazi szempont mégis a nevelők személyisége. Nikolett és Ildikó hivatás- és pedagógiai programválasztását egyaránt a gyermekkorban tapasztaltak ihlették. Ebből is látszik, hogy milyen fontosak a korai évek. Boldog gyermekkoruk és annak tanulságai arra készítették őket, hogy ezt más gyerekeknek is megadják.

ZSR: Honnan hozzátok azt a rengeteg odaadást és lelki energiát, ami a munkátokhoz nélkülözhetetlen?

GSN: Édesanyám nagyon szabad szellemiségben nevelt minket. A gyermekkorunk házuk és udvarunk szinte mindig élettel teli volt az ott játszó gyermekek miatt. Nekem ez lett a természetes, ebbe nőttek bele, hogy bárhová lépsz, gyermekek vannak körülöttem. Kislány koromtól kezdve két dolog vonzott nagyon: apukám révén a természet és a virágok szerelmese lettem, és anyukám révén a gyermekeké. Minden szabad percemet a kisgyermekkel töltöttem, úgy is fogalmazhatnék, hogy ez volt a hobbim, a legkedvesebb tevékenységem.

KI: Szerencsés gyermekkorot mondhatok magaménak. Pécelen nevelkedtem, szoros kapcsolatban nagypapámmal is. Bátran mondhatom, hogy aminek ma vallom magam, neki köszönhetem. Ahogy lábra álltam, ott volt mellettem. Nemcsak vigyázott rám, hanem tanított, nevelt. Sokat mesélt a történelmünkről, néptáncokat biztosított számomra, és sok éven át támogatta zenei fejlődésemet. Különösen odafigyelt arra, hogy a magyarság-

tudatom erős legyen. Fontos volt számára a régi paraszti életforma, az életbölcsességek, az etika és egyfajta átfogó gondolkodásmód átadása. Nemcsak elméletben: mindezeket naponta gyakoroltam egy fél hektárnyi területen. Otthonunk a legegyszerűbb falusi házak

Kiss Ildikó

fotó: Kádár Viktor

arculatát mutatta, a régi paraszti eszközökkel volt felszerelve.

ZSR: Mi motivált benneteket abban, hogy bölcsődét indítsatok? Mióta foglalkoztok gyerekekkel?

KI: Talán genetikai, mert nagymamám 40 évig dolgozott gyermekotthonban főnővérként. Nálam az volt meghatározó élmény, amikor hatévesen egy előttem sétáló kislányt figyelmeztettem, hogy: "Vigyázz, lépcső!" Az azt megelőző hónapban nekem nem sikerült

■ készítette:
Tömöri Balázs
tomori.balazs@2097.hu

időben elolvasnom a figyelmeztető táblát, és hatalmasat estem. Megmentve ezt a kislányt elmondhatatlan öröm járt át. Úgy érzem, akkor vált bizonyossá, hogy a gyermekgondozás, -nevelés lesz a hivatásom. Az egészségügyi szakközépiskola elvégzése után 1988-ban képesítés nélküli óvónőként helyezkedtem el, a munkám mellett végeztem el az Óvodapedagógiai Főiskolát. Ezután pedig megszereztem a gondozónői és kisgyermeknevelői OKJ-s szakképítést is. Ide költözésünk előtt pedig Budapest II. kerületében három évig bölcsődevezetőként dolgoztam.

GSN: Mióta az eszemet tudom, gyerekekkel foglalkozom, főleg, ha a játék-babáim is beleszámítanak. Középisikolás korom óta vigyázok gyerekekre, az óvónői szakközépiskola után 2 évet óvodában dolgoztam, majd az óvónői főiskola végzése alatt megint. Innen mentem szülni, és 3 gyermekemmel folytattam a babázást, majd a GYES után megnyitottam családi bölcsődémet; ennek már 15 éve. Megszereztem a családi bölcsőde vezetői és koordinátori képesítést, ezt követte a Waldorf Óvónői Iskola, legvégül a kisgyermeknevelői képesítés.

ZSR: Hogyan lehetne összefoglalni a bölcsődétek szellemiségét?

GSN: Az egész nap folyamán arra törekszünk, hogy életszerű, utánoszható tevékenységekre láthassanak a gyermekek mintát, úgy, mint egy sokgyermekes nagycsaládban. Mindennap tudatosan a gyermekek között, az ő segítségükkel végezzük a reggelihez, ebédhez való zöldségek/gyümölcsök pucolását, darabolását. Fontos specialitásnak tartom még a

bölcsődénkben a környezetvédelmet, az állatok és növények megbecsülését és szeretetét. Ezért bölcsődénkben szelektíven gyűjtjük a szemetet, a komposztot egy helyi gazda viszi el őzikéinek, kecskéinek, bárányainak. Magyar termelőktől vásárolok, és ahol csak lehet, varrott táskákat és szütyőket használok. A gyermekek is látják az erre való irányultságot, mert szennyes ruhájukat is textiltáskákban küldjük haza. Mindig az évszaknak megfelelő idényzöldségek/gyümölcsök kerülnek az asztalunkra. Szeretik nézni a gyermekek a kertben kihelyezett madáretetőkre szálló madarakat, a kihelyezett itatóból ivó gyíkokat, lepkéket, rovarokat és madarakat. Kihelyezett madárodúink is vannak, a madárbarát kert minősítést is megkaptuk.

KI: A néphagyományörzést határoztuk meg fő programnak. Szüleim szétválása miatt elvesztettem az otthonomat, azt az otthont, amit nagyapám nyújtott számomra. Felnőtté válva már saját kezembe tudtam venni az életemet, és az elveszett értékeket újraélesztettem. Olyan óvodában helyezkedtem el, ahol a hagyományörzés, a régi eszközök használata, bemutatása fontos, kiemelt program volt. Évtizedeken át dolgoztam egy olyan közösségben, ahol mindenkinek szívügye volt a hagyományaink, értékeink átadása. Az a szellemiség, ami a gyermekek önálló gondolkodását, kreativitását, személyiségfejlődését segítette elő. Most megnyíló bölcsődémbe gyermekkoromat, szakmai tudásomat és a hagyományok őrzése érdekében tett munkámat sűrítettem össze egy egyéves ütemtervben. Abban bízom, hogy – a szülőket is bevonva – nekem is sikerül mind-

azt átadnom a gyerekeknek, amit nagyapám odafigyelő, törődő szeretete mellett megkaptam. Hiszek abban, hogy még megfordítható a világ. Pedagógiai felelősségemet, hitvallásom

Gutiné Solyom Nikolett

fotó: Kádár Viktor

mat evvel tudom a legjobban megfogalmazni. Mindennapjaink foglalkozása, játéka a néphagyományok és az évszakok köré rendeződik. Havi ütemtervet alakítottunk ki, amelyet minden egyes alkalommal népművészek (fafaragó, néptáncos, népdalénekes, bábművész stb.) rövid előadásával, bemutatójával zárunk. Utóbbiakon a gyerekek mellett akár szüleik is részt vehetnek. A bölcsődénket úgy alakítottuk ki, hogy a gyerekeknek 10 hónapos kortól 3 éves korig az életkoruknak megfelelő játékok a rendelkezésükre álljanak, de emellett népi eszközöket (pl. tejhordó, fateknő, fakanál, habverő, zománcos, kis méretű láboskák stb.)

„csempészünk” játékaik, szerepjátékaik közé.

ZSR: A gyerekek napirendje hogy néz ki?

GSN: Napunkat átszövi a ritmusosság, az ismétlődő szokások, napirendi tevékenységek, ami ebben az életkorban nagyon fontos. Reggel minden gyermeket köszöntő énekkel fogadunk, segítjük a szülőktől való elválás pillanatait. A szabad játékot az évszakkör játékkal zárjuk. Ekkor az évszakkor, ünnepkörnek megfelelő versekkel, mondókkal, dalokkal és mozgással kísért közös játék történik, amit mesével fejezünk be. Kézműves tevékenységeinket – méhviasz, krétarajz, festés, gyurmázás – a szabad játék ideje alatt szoktuk kezdeményezni. Az évszakkör játékot a tízórai, udvari játék, esetleg séta vagy kirándulás követi. Ezután ebédelünk, ami után mesélünk és alszunk. Ébredés után az udvaron várjuk a szülőket, így még hosszabb időt tölthetünk a szabadban.

KI: Bölcsődénk 10 hónapos kortól 3 éves korig fogad napközbeni ellátásra gyermekeket. Éppen ezért a folyamatos napirend elveit tartjuk szem előtt. Úgy kell ezt kialakítani, hogy az egyes gyermek szükségleteit és igényeit is figyelembe vegyük. Ráadásul összhangba kell hoznunk az otthoni napirenddel is. Ezt módosíthatják még az évszakok. Tehát napirendünk nem statikus, hanem a szükségleteknek megfelelően rugalmas, de sohasem ötletszerű.

„A gyermeknevelés kreatív vállalkozás. Inkább művészet, semmint tudomány.” (Bettelheim) Kívánunk tehát ihletett alkotómunkát a bölcsődésekkel foglalkozó pedagógusainknak.

A cikk készítésében közreműködött
Frivaldszky Bernadett.

*„Csak annyit tehetek, hogy megismerem őket,
rájövnök, hogyan érzik a legjobban magukat a kertemben.”*

Friedrich Fröbel

Bölcsődehelyzet

A hatályos hazai jogszabályok szerint a 10.000 fő alatti lélekszámú településeknek is kötelező bölcsődei ellátást biztosítaniuk, ha ezt legalább 5 kisgyermek szülei igénylik, vagy ha több mint 40 ilyen korú gyerek él a faluban. A kormány 2018 novemberében két évvel kitolta, 2020. december 31-re módosította e kötelezettség teljesítésének végső határidejét. Tavaly megújult a bölcsődék finanszírozási rendszere is, mely a szakértők szerint a bölcsődefenntartási költségek 80%-át fedezi.

A lakossági igények teljesíthetők önkormányzati vagy egyházi bölcsőde létrehozásával, akár többcélú óvoda-bölcsődeként.

Sőt, akár mini bölcsődékkal, családi bölcsődékkal vagy munkahelyi bölcsődékkal is. A jogszabályok megengedik, hogy szomszédos települések közösen is fenntartsanak egy bölcsődét vagy támogassák a helyi családok magánbölcsődéztetésének költségeit.

Ez utóbbit csinálja önkormányzatunk is a 2018/2019-es tanévtől. Jelenleg is van 2 + 5 költségtámogatással 2019 szeptemberétől betölthető hely az ófalu Ady Endre utcájában működő Egészségügyi, illetve a Kövesbérc túloldalán, Bécsi úti oldalán lévő Panoráma utcában nyílt Tökmag családi napköziben. Július 22-ig lehet érdeklődni az érintett magánbölcsődéknél és jelentkezni az önkormányzatnál (személyesen az ügyfélszolgálaton vagy jegyzo@pilisborosjeno.hu e-mail-címen). Jelentkezésnél szükséges

igazolni a lakcímet, a család jövedelmi helyzetét és bemutatni a munkáltatói igazolást. A férőhelyek betöltéséről eseti bizottság fog dönteni rászorultság alapján.

Sok egyéb részletet megismerhetnek a Magyar Bölcsődék Egyesületének magyarbolsodek.hu/tagoknak/gyik oldalán.

Dr. Szabó József Zoltán jegyzőtől kapott információk alapján a bölcsőde építésére kiírt állami pályázaton az önkormányzati pályázat befogadásra került, hamarosan várható az eredményhirdetés. Addig is elkezdtek a Levendulamezővel szemközt, az új óvodaépület melletti területen a bölcsődeépítés földhivatali előkészítését.

Tömöri Balázs

DJ a szőlőben?

Nappali bulikról, bormarketingről és fenntarthatóságról beszélgettünk.

fotó: Kádár Viktor

Az Üröm-Borosjenői borvidék népszerűsítésében elhivatott fiatal szőlősgazda, Janza Márton már a második bulit szervezte meg a hegy aljába. A május végi nyitott pincés, utcazenés Ezüsthgyi Pikniket egy hónappal később a még szervezettebb, de jóval hangosabb House Piknik követte.

készítette:
Kádár Viktor
kadar.viktor@2097.hu

Júliusban mindkét esemény megismétlődik majd, így fontosnak láttuk, hogy leüljünk Mártonnal és house-os szervezőtársával, Csató Richárddal, hogy szembesítsük őket a lakossági panaszokkal, kifaggassuk őket céljaikról, önkorlátozásukról, társadalmi szerepvállalásukról. A beszélgetésben Buzás István, a 2097 képviselőjelöltje, valamint Vass László professzor, egyesületünk egyik szakértője is segítségemre volt.

Kádár V: Hogyan jött az ötlet, hogy a szőlőhegyen kezdjétek el bulikat szervezni?

Janza M: Mi a különbség Szekszárd és Villány között? A marketing. Szerintem Szekszárdnak sokkal finomabb borai vannak, de a villányiak hamarabb kapcsolódtak, hamarabb megcsinálták a borútisztatóikat. Erről a szakdolgozatomban is értekeztem, és ugyanezt szeretném én is megcsinálni, mert nekünk is kell a marketing. Kell, hogy az emberek megismerjék ezt a szőlőhegyet. Egy ekkora aduász – hogy látod a parlamentet, látod a Duna szalagját, a Bazilikát – vétek nem kiaknázni. Röhögnek rajtunk az etyiek, hogy nem kapcsolunk még. És ha nem kezdünk el a szőlővel okosan gazdálkodni, úgy, hogy

megérje itt bort termelni, akkor lakópark lesz belőle.

Mi nagyon jól járnánk, ha így lenne, mert sok területtel rendelkezünk a hegyen, de én szőlőt akarok. Persze normális dolog, hogy növekszik egy település, hiszen a népesség is növekszik, de azt gondolom, az is normális, hogy akik itt laknak, meg akarják akadályozni, hogy tovább terjeszkedjen a falu. Biztosan van az a pénz, amivel el lehet érni, hogy ezt is belterületbe vonják, de az is biztos, hogy amíg én itt vagyok, ezt nem hagyom.

Buzás I: És ehhez kell a gazdasági racionalitás, hogy az ott termelt bort jó áron eladjátok.

Janza M: 2005-ben vettem meg az első táblámat, és kezdetől fogva az a célom, hogy etyeki szintű borbemutatót tudjunk itt csinálni. Ezüsthgyi szőlősgazda képzést végeztem, hogy tudjak pályázatokon indulni.

Buzás I: De mekkora ez a terület az etyeki dombokhoz viszonyítva?

Janza M: Ó, ez sokkal kisebb, ott egy gazdának van ekkora területe, Ettyeken van volumen.

Csató R: Nekünk ezért is sokkal célzottabb a közönségünk, és itt jövők én a képbe. Évek óta szervezek nappali bulikat.

Kádár V: De ha jól tudom, ez nem egy klasszikus bormarketingrecept, hogy rendezvényekkel tenni ismertebbé egy borvidéket.

Janza M: Dehogynem. Az Unión belül eurómilliárdokat fordítanak borturizmusra. De nézd csak meg itthon Homolát, Takleréket, a Laposáékat, a Lajverék birodalmát; ezek mind EU-s támogatásokból épültek, és mind azt a célt szolgálják, hogy népszerűsítsék a borvidéket.

Kádár V: Akár elektronikus zenéi rendezvényekkel is?

Janza: Hát hogyne! Egyre több helyen. Ott van például a Homola pincészet „DJ a szőlőben” című rendezvénye.

Csató R: Ha jó a bor és olyan

fáról, akkor abban lennének jók, de itt a jó bor az adottság, mi pedig olyan zenével ösztönözzük az embereket, hogy ellátogassanak ide, amely manapság teltházassal bulikat csinál városszerte.

Kádár V: A House szcénában?

Janza M: Igen. Lehet, hogy sokaknak nem tetszik, de el kell fogadni, hogy sok fiatal felnőttnek – akik egyébként képzettek, magas jövedelemmel rendelkeznek – ez a zene. Őket a társadalom idősebb része lenézi a zenéjük miatt, pedig azt a generációt ugyanúgy lenézték a '60-as években a Beatles-hosszú hajért. Nekik már nem a Bergendy vagy az Illés a zene, el kell fogadni, hogy ők az új generáció. Sok babakocsis család is ott volt az első House Pikniken, és mondták, hogy nagyon jó, hogy végre el tudtak jönni bulizni a gyerekekkel együtt. Rájuk külön építünk egyébként játszószarkokkal, pelenkázóval. Ők már pontosan értik, hogy miről szól egy nappali buli. Nem a lerészegedésről, a

féktelen örvényről, hanem kellemes napközbeni szórakozásról, amellyel nem zuhansz ki a hétköznapi ritmusából, nem borul fel a hétvége. Tudsz éjszaka pihenni, úgy, hogy nappal meg jól buliztál. Ők ráadásul egy olyan réteg, akik

„ha nem kezdünk el a szőlővel okosan gazdálkodni, úgy, hogy megérje itt bort termelni, akkor lakópark lesz belőle”

zene szól, amit szeret egy-egy réteg, akkor nagyon komoly fizetőképes kereslet tud megmozdulni. És ugye az aduász, hogy 15 percre vagyunk Budapesttől. Itt csak kihasználjuk a bort, mert ha vodka-szódát lehetne szedni a

tudatosan vásárolnak, tudatosan keresik a jó bort, és nekünk ilyen vásárlóerőre van szükségünk, ha meg akarjuk tartani a szőlőnket.

Kádár V: Ők a buli után is veszik majd a borosjenői borokat?

Janza M: Az biztos, hogy potenciális vásárlóink lesznek, és nem csak a Jani Papa pincéjének. Ezzel a borvidék nevét erősítjük, tehát ugyan én teszem ebbe bele a pénzemet, de meggyőződésem, hogy nem csak én nyerek majd vele. Ezzel nyer az összes gazda, mert drágábban fogja tudni eladni az itteni borát, ha megnövekszik rá a kereslet.

Kádár V: Azért ez évek alatt érhető el, gondolom.

Janza M: Persze, de ha nem kezdjük el csinálni, sosem érjük el a célunkat. Én 34 éves vagyok, két évembe telt, hogy jogászodjak. Rengeteg szakértővel beszéltem, és most már pontosan tudom, hogy mit tehettek meg a szőlőben, és mit nem.

Csató M: Én úgy látom, hogy havonta egy nappali rendezvényt nem jelent aránytalanul nagy terhelést a lakosságnak. De törekedni fogunk rá, hogy a következő bulin a hangszórók ne a falu felé szóljanak. A 22-ei bulin is csak az eső miatt kellett sátor alá tenni őket, és ezért alakult úgy, hogy a falu irányába hangosabb lett a zene.

Buzás I: A House bulival vagy az Ezüsthgyi Piknikkel kapcsolatosan egyébként gyűjtöttetek visszajelzéseket?

Csató R: Igen, leginkább a Facebookon jöttek a visszajelzések, de elég nagy kavarodás volt. Sok olyan zavaró hangot is nekünk tulajdonítottak, ami egy szombat éjjeli házibuliból, vagy a már szerdától tartó, nagykövácsi fesztivál felől érkezett.

Janza M: Szögezzük le, hozzánk

22-én, délelőtt 11 órakor érkezett meg a hangtechnika, és aznap este fél 10-kor már ott sem volt.

Csató R: Úgy gondolom egyébként, hogy szükséges alkalmazkodnunk egymáshoz, egymás zenei ízléséhez. Engem például a jazz-zel lehet kikergetni a világból, de inkább elmentem itthonról a jazzfeszt estéjén. Nyilván nem az a célunk, hogy rosszat tegyünk a faluval. Mi kulturált közönséget vonzunk ide.

Janza M: Igen, ez is nagyon fontos, hogy ennek a zenének jól kezelhető a közönsége. Mert én a szőlőbe csak olyan közönséget szeretnék beengedni, aki értelmes és felfogja azt, hogy a szőlőben ő vendég. Mi repohárral dolgozunk, és mindenfajta személtelést megpróbálunk visszaszorítani, belépésnél például cigicsikkgyűjtő, zárható edényt kap mindenki. Mi nem gondoljuk, hogy bármit megtehetünk a szőlőben. Azt sem gondoljuk, hogy éjjelig mulatozhassunk, mert nyilván a lakosság szempontjait is szeretnénk figyelembe venni. Ezért azt meg tudom ígérni, hogy bármilyen rendezvény is lesz a szőlőben, az legfeljebb 10 óráig fog tartani és sosem lesz 990 főnél több vendégünk, itt húzzuk meg a limitet. Egy másik korlátozás, amit magunkra nézve vezettünk be, az az, hogy mindig csak addig lesznek rendezvényeink a szőlőben, amíg el nem kezd érne a gyümölcs. Onnantól nem tartunk semmilyen eseményt. A fűtzáródás előtt egyébként is egy kemény permetezést szoktunk csinálni, tehát már csak emiatt sem lenne javallott bemenni.

Jó ideig tehát a július 27-ei lesz az utolsó rendezvény.

Kádár V: És mit szólnak mindehhez a gazdák? Belátták, hogy hosszú távon ők is nyerne ez, támogatnak benneteket?

jelent, hogy cikket közlünk róla, interjút készítünk a szervezőkkel vagy közreadunk egy hirdetést – ahogy egy újság működni szokott.

Ha valamilyen rendezvényhez köze van az egyesületnek, azt onnan lehet felismerni, hogy az esemény plakátján szerepel a 2097 logója. (Idén elsősorban a B52 Jazzfeszt volt ilyen, amely kifejezetten a 2097 Csoport Egyesület szervezésében jött létre, illetve a június 29-i Családi Kirándulás és Piknik, amelyről lapunk következő oldalán olvashat beszámolót.

Janza M: Nem mindenki. Akik hobbiból szőlészkednek a saját maguk örömeire, nem érdekeltek abban, hogy eladhatóbb legyen a termék. Csak hogy az ő hobbijukat, miután kiöregednek belőle, nagyon ritkán viszi tovább egy-egy családtag, és így szegényfoltok, kivágásra kerülő területek jönnek létre. Nekem az a célom, hogy ez a borvidék fenntartható legyen. Ez úgy nem megy, ha nem adjuk el a portékát.

De szeretném, ha világos lenne mindannyiuk számára, hogy az Ezüsthgyi Pikniket azért szervezem, hogy a gazdákat megismerhessék az emberek. A legfőbb célom, hogy szőlőt csináljunk, fenntartható módon, magas minőségben, a Weindorf névhez híven. Minden e felé mutat, mindent e célomnak rendelek alá.

Buzás I: Én úgy gondolom, hogy ezt együtt kell csinálni. Te egyedül nem fogod tudni mindent előmozdítani. Valahogy be kell tudnod vonni a többi gazdát. A fenntarthatóság sem csak egyféleképpen érhető el, párhuzamosan több modell is működhet. De együttműködés kell, mert egy osztrák faluban, egy kistérségben is úgy megy ez,

hogy az egyik adja a területét, ahol megáll a busz, a másik főzi a csülköt, a harmadik hozza a krumplit. Kooperálnak, és azért sikeresek, mert egyetértésre tudnak jutni.

Vass L: Egyetérttek, a fenntarthatóság a kulcs. Hogy fenntartható vállalkozásokat, fenntartható gazdaságot csináljunk, újra megtalált identitással. Marciék nagyon okosan kapcsolják össze a távlatosabb gazdasági érdekeket, a természeti adottságokat, a helyi bortermelő hagyományt és a mostani generációk kulturális igényeit. Fontos, hogy legyen egy jól működő modell, ami nem feléli a természeti kincseket, hanem fenntartható módon kamatoztatja azokat. Engednünk kell a fiatalokat kibontakozni. És ez az egész falura általánosságban is vonatkoztatható.

(A kooperáció jegyében a beszélgetés még hosszan folytatódott, és oly módon végződött, hogy István és Márton megállapodtak arról, hogy a Mandelbrot Pékség is árulja majd Jani Papa pincéjének borait.)

Kézműves kecskesajt Pilisborosjenőről!

KRÉMSAJTOK, FÉLKEMÉNY- ÉS ÖREG SAJTOK

MEGVÁSÁROLHATÓ:

FALUPIAC, PÉNTEKENKÉNT 17-19 ÓRA

ÜRÖMI PANZIÓ (DÓZSA GY. ÚT 2/A), SZOMBATONKÉNT 9-11 ÓRA

ÜRÖMI KISS PÉKSÉG (DOKTOR U. 3.), CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 15-18 ÓRA

„2097-buli? Vagy ki szervezte?”

Azért mert a 2097 Csoport Egyesület újságjában, a Zsákfalvi Riporterben egy-egy rendezvényről beszámolunk, a szervezőivel interjút készítünk, vagy megjelenítjük egy esemény hirdetését, nem jelenti azt, hogy az Egyesület részt vett volna az adott esemény szervezésében, vagy hogy „sajátjaként szeretné feltüntetni” vagy hasonlókat, amiket imitt-amott hallani lehet. Mindez pontosan annyit

K-Monitor-konferencia

Átláthatóság és üvegfalú – így is lehet?

A K-Monitor Iroda – amely a közpénzek átlátható felhasználásáért és a korrupció viszszafejtéséért küzd – 2019. június elején konferenciát szervezett „Civil-önkormányzati együttműködés a helyi közösségi részvételért” címmel Budapesten, amelyen tapasztalatgyűjtés céljából a 2097 Csoport Egyesület is részt vett. Részvételi költségvetés, közösségi tervezés, állampolgári tanácsok, civil-önkormányzati együttműködés – ezek voltak a K-Monitor konferenciájának fő témái és egyben ajánlásai a helyi önkormányzati működés demokratizálására.

A konferencia első részében a K-monitor Iroda munkatársa bemutott egy költségvetés-vizualizációs szoftvert, amelyet több önkormányzat is használ Magyarországon (pl. Zugló Önkormányzata, www.zuglo.hu). Az átláthatóságot jelentős mértékben segíti ezen ingyenes szoftver, ugyanis a színes ábrák és grafi-

konok használata könnyen érthetővé teszi az egyes önkormányzati pénzügyi információkat laikusok számára is. A konferencián átadott leghasznosabb információ azonban minden bizonnyal az ingyenesen letölthető kiskönyv, az ún. Költségvetési ABC bemutatása volt, mert ez a kis kézikönyv valóban mindenki számára közérthetően mutatja be az önkormányzatok működésének, gazdálkodásának elveit, szabályait. (A kézikönyv a „költségvetési abc” szavakra keresve az internetről is letölthető.)

A délelőtti további részében többek között egy Gdansk-ból (Lengyelország) érkezett előadó beszélt az ún. Állampolgári Tanácsok alkalmazásáról. A nap folyamán további érdekes előadásokat hallhattunk egy madridi előadótól a részvételi demokráciáról, illetve a részvételi költségvetésről. Madridban évi 100 millió eurós keret mértékéig – a bemutatott szoftver segítségével – a lakosság dönt arról,

hogyan mely projektekre költse el ezt az összeget a város.

A konferencia kétségtelenül legérdekesebb része a délutáni két kerekasztal-beszélgetés volt: az első civil szervezetek számoltak be az önkormányzatokkal való együttműködés tapasztalatairól. A második beszélgetésen Pázmánd jelenlegi polgármestere, illetve a XIX. kerület egyik képviselője vett részt, akik a településükön bevált jó gyakorlatokról beszéltek. Pázmánd egyike azon településeknek, amelyek az e-Demokrácia Műhely Egyesület által létrehozott Üvegfalú program mellett kötelezték el magukat. Az Üvegfalú helyi önkormányzatokból álló olyan klub, amelynek tagjai komoly vállalásokat tesznek az átláthatóság megteremtésére. Minden adat, szerződés, tény és információ elérhető az önkormányzat honlapján, az ebből eredő átláthatóság pedig mindenféle támadásnak, rágalomnak elejét veszi. A nyilvánosság ereje egyben védelmet nyújt, és erősíti az önkormányzatba vetett bizalmat. Bízunk benne, hogy Pilisborosjenő is mielőbb az Üvegfalú klub (hivatalos nevén a 100 Százalékban Átlátható Önkormányzatok Klubja) tagjává válik.

Köles Gabriella

„Minden fát ismerek a hegyen”

Pongrácz Lajosné Éva néni a régi turistaházról mesél

Éva néni mindig is a természet közelében érezte jól magát. A pilisborosjenői idős asszony még pár évvel ezelőtt is rendszeresen felment a Nagy-Kevélyre a kutyájával, megvoltak a gombaleőhelyei, tudta, hol érik a som, melyik növényről mit lehet gyógyítani. Tavaly decemberben múlt 93 éves, már ritkábban jár a kapun kívül, pedig évekig barangolt a hegyen, sokszor toronyíránt a sziklákon mászta meg. Otthonosan érzi magát a hegy közelében, hiszen valamikor ténylegesen a Kevély-nyergen élte az életét, az egykori turistaházban.

„Kedd-szerda-csütörtök ide a kutya sem jön” – mesélte az elődje Éva néni, amikor átvette a Kevély-nyergen található turistaház vezetését 1975-ben. „Na, nekem pont ez kell, hétfőig dolgozom, hétköznap kirándulok” – gondolta az akkor 50 éves asszony, és belevágott az új életbe. Hét évig vezette a turistaházat, de nemcsak ott dolgozott, hanem ott is lakott, olykor akár egyedül az erdő közepén. „Ismerek is minden fát a hegyen” – mondja.

Kárpátalján született nagycsaládban, onnan hozta a természetszeretetét, majd Kiskunfélegyházán dolgozott az Alföldi Cipőgyárban raktárvezetőként. „Mint hal a szatyorban, úgy éreztem ott magam. Mindig is a hegyekbe vágytam” – meséli. Három gyermeket nevelt fel, közülük kettő Amerikában él. Férje egy amerikai rokonlátogatás után nem jött vissza a '60-as években, Éva néni viszont nem ment utána. Kiskunfélegyházát Visegrád követte, ahol egy új fejezet kezdődött az életében, im-

már egyedül, végre a hegyeken. Postásnak állt, sok híres emberrel ismerkedett meg, Szent-Györgyi Albert leveleit is kézbesítette, aki a Dunakanyarban nyaralt. A posta után a visegrádi vár közelében található büfét vezette, megtanulta a vendéglátás fortélyait, így kihívás is volt számára, hogy a kissé lepusztult pilisborosjenői turistaházat felvirágoztassa. Ez sikerült is neki. Tódultak az IBUSZ által közvetített csoportok az ország minden tájáról, és a környező négy falu lakói is szívesen feljártak. Ma is sokan úgy emlékeznek rá, hogy vendégszerető, kedves ember volt, aki odafigyelt az emberekre.

Három fős volt a személyzet: rajta kívül volt egy helyettese, Feri és egy takarító. Hármannal vitték a konyhát. Gyakran Feri maradt a pánirozás, akinek 140 hús sem jelentett gondot. Hétköznap mindig volt tojásrántotta és zsíros kenyér hagymával, hétfőig babcigolya. Éhen nem maradt az odafele vezető turisták, a szerencsések rántott húst és palacsintát is kifoghattak. Hetente egyszer jártak le a hegyről beszerző körútra, ilyenkor a Vörösvári úton, a Sörgyárban megvették a sört, a falusi depóban felvették a szárazárut, a virágbolt helyén működő hentesnél a húst, a főzéshez való vizet pedig kannákban vitték fel. Tóth József szállította a rakományt terepjáróval. A Vár felé vezető útról a keresztnél tértek le, és indult a hegymenet az autóval. Gyalogosan a Kevélyhegyi út helyén lévő, székérúnyi szélességű árokban lehetett felfelé kutyagolni.

Fent ciszternából nyerték a vizet, az első kannával bekészítette a személyzet a szobába, és lavórban mosakodhatott a turista. „Más volt akkor a hozzáállás – meséli Éva néni. – Szemetet sem hagytak maguk után a kirándulók.” Sok barlangász járt oda, sziklamászók, és a katonák is a Bázisról. Szerették a falubeliek is a házat, családok jártak fel palacsintázni, százfős szilveszteri bulikat rendeztek. Éppen ezért nagy veszteség volt, amikor 1992-ben leégett a tetőszerkezet, majd széthordták a köveit. Ma már kevesen tudnak arról, hogy az 1920-as években hátizsákban hordták fel hozzá az építőanyagot az önkéntes munkások, és így készült el a ház a Természetbarátok Turista Egyesületének jóvoltából. 3000 turista volt jelen az átadásánál. Később, az '50-es években Stromfeld Aurélról nevezték el.

Éva néni még mindig aktív, igaz, a hegyet már nem mászta meg, de zöld, burjánzó kertjét gondozza, nyírja a fűvet, és ha a hidroforja elromlik, megjavítja. Amerikában élő rokonaival Skype-on tartja a kapcsolatot, és közben beszélgetésünk alatt élesztő és cukor keverékéből szünyogcsapdát készít, a tabletje ott figyel az asztalon, és a Facebookon is fent van. Világlátott asszony, aki az Egyesült Államokban is járt párszor, de itt, a Kevély lábánál érzi magát a legjobban, és kis faházát semmi pénzért nem hagyná el.

Demény Rózsa

A pléd, ami összeköt

Családi piknik a Teve-sziklánál

2018-ban egy könyvnek köszönhetően mindenki a hygge-ről (ejtsd: hügge) beszélt. A dánok boldogságának kulcsát leíró kifejezést nem lehet egy szóval lefordítani, csak körülírni. Ezekben a leírásokban pedig újra és újra visszatérnek a barátság, a meghittség, a közösség és az együttlét szavak. Június 29-én bebizonyosodott, hogy nem kell Dániáig menni ahhoz, hogy jól érezzük magunkat. Elég csak a Teve-szikláig. Beszámoló következik az első Családi Kirándulás és Piknikről.

A Családi Kirándulás és Piknik gondolata egy baráti beszélgetés alkalmával merült fel először. Mindannyian szeretünk a szabadban lenni. Beszélgetni, sétálni, játszani és enni is. Mi lenne, ha mindezt sokan, együtt csinálnánk? A gondolatot tett követte. Nem akartunk hetedhét országra szóló eseményt szervezni.

Minden gyorsan és spontán alakult. Mindenki beleadta, amit tudott, plusz egy kicsit a szívét is, és már készen is voltunk.

Június 29-én 16 órakor, a még mindig lilán virító levendulással szemközt, a platán alatt gyülekeztek a családok, majd együtt sétáltak el a Teve-szikla feletti füves részig. A fenyők árnyékában mindenki leterítette a saját plédjét, és az így kialakult színes sakktáblán megpihentünk egy kicsit. De tényleg csak egy kicsit, mert szinte azonnal előkerültek a játékok: konzervdobozokból célabadobó, kavicsból amőba, de volt kötélhúzás, gyöngyfűzés, kirakó, ugrá-

lókötél, kártya és társasjáték is.

A gyerekeknek nem volt idejük unatkozni. Alighogy beleízeledtek a játékba, már indult is a kincskereső kirándulás Nevelős Zoli vezetésével. A célpont a mintegy másfél kilométernyi távolságra lévő Solymári-fal volt, ami titkosan

bújik meg az erdői fái között. A természet kincse mellett a gyerekek arany színű csokitallérokra is leltek a sziklák között.

Az izzadtan és kimerülten visszatérő gyerekek és felnőttek ismét leheveredtek a plédre, és nem meglepő módon a közben behűtve megérkezett dinnye lett a legnépszerűbb csemege a körökben. Néhány szusszanás, és máris zene csendült. Bozsódi Bori vezetésével kicsik és nagyok együtt néptáncoltak a fűben, majd népi játékokkal mulatták az időt.

A Családi Kirándulás és Piknik a jótékonyaságról is szólt. Sütivásárt rendeztünk a hátrányos

anyagi helyzetben élő pilisborosjenői gyerekek táboroztatására. A résztvevők többek között kakaós csigával, mákos süttel, sajtos rúddal és levendulás-mentás-őszibarackos finomsággal készültek a délutánra, de több tálca Mandelbrot-péksütemény is érkezett a tulajdonos, Buzás Pisti jóvoltából. Végül az adományos perselyben is szép összeg összegyűlt, és az éhes gyomrok is megteltek.

Szinte észre sem vettük és már este 8 óra volt. Lassan összeszedelődöttünk, és hazasétáltunk. Egy csodálatos délutánt töltöttünk együtt a szabadban. Sokan ismeretlenként érkeztek, de ismerősként távoztunk. Most még csak egy kézfogás történt, néhány szót váltottunk egymással, de legközelebb már ismerősként köszönünk egymásra a faluban, lesz közös téma, egy hosszabb beszélgetés, és legközelebb talán már egymás kertjében (is) piknikezünk. Mert így épül a közösség.

És végül egy személyes kiegészítés. A délután folyamán annyira belejöttünk a piknikezésbe, hogy a vacsorát is – igaz, hogy már a szobában – a földön ülve fogyasztottuk el a gyerekeink legnagyobb örömére. Aznap este egyiket sem kellett altatni. Szerintem másokat sem, aki ott voltak. Folytatása következik ősszel.

Viszkocsil Vera

A Családi Kirándulás és Piknik a 2017 Csoport Egyesület és az Eszterlánc Baba-Mama Klub szervezésében jött létre.

Helyek a hegyen: A Solymári-fal

fotó: Kádár Viktor

Izgalmas célpontok 2-3 órás villámtúrákhoz – most induló szozatunkban a településünk közelében rejtőző természeti látványosságokat mutatja be Nevelős Zoltán.

Ez a „fal” nem azért „solymári”, mert Solymáron lenne, ugyanúgy, ahogy a Bécsi út sem Bécsben van, tehát a név ezúttal sem helyszínt, hanem irányt jelöl. A hasonló logikával elnevezett Solymári-völgy északi végén magasodik ez a sziklafal, erdővel sűrűn benőtt hegyoldalban. E csodás képződmény is ugyanarról a zöld jelzésű turistaösvényről közelíthető meg, mint a Jenői-torony, csak sokkal közelebb esik az Egri várhoz, jobban elrejtőzik az ösvényt járók szeme elől, határozottan terjedelmesebb és magasabb. Ahogy az Egrivár utáni völgyzorosból balra letérünk a zöld jelzésre, a vízmosáson átkelve szinte rögtön jobbról egy sziklatömb őrzi a csapást, amelyen felfelé kapaszkodva egy percen belül elérjük a fölénk tornyosuló sziklát. Szinte hihetetlen-

nek tűnik, hogy egy ekkora monstrum hogyan tud ilyen észrevehetetlenül megbújni a fák között. Mindkét oldalról megkerülhetjük egy-egy néhol csak kézzel-lábbal mászható csapáson, hogy aztán a sziklataraj tetejéről gyönyörködhessünk a Pilisvörösvár és a Kis-Kévély közti tájra nyíló panorámában.

A szülők megítélése alapján kisebb gyerekekkel is teljesíthető, élvezetes túrácska ide ellátogatni – megfelelő zárt cipőben. Odafent nagyobb csoport letelepedésére alkalmas tisztást találunk, távozni pedig vagy a zöld jelzésre visszaereszkedve lehet, vagy szintben továbbhaladva a fák között elsovadós csapáson, átvágva az úttalan erdőn kijuthatunk a Várölgyet kerülő, az Egri várat a murvabányával összekötő szekérútra.

A Bécsi úton jártunk

Beszámoló a 2097 Csoport Egyesület július 2-i lakossági fórumáról

Lakossági fórumot tartott Pilisborosjenő Bécsi úti településrészén a 2097 Csoport Egyesület önkormányzati választásokra készülő csapata, ahol meghallgatta a helyi lakosokat foglalkoztató problémákat, javaslataikat, észrevételeiket.

■ készítette:
Tömöri Balázs
tomori.balazs@2097.hu

fotó: Frivaldszky Bernadett

Az előzmények miatt halmozottan hátrányos helyzetből indulunk. A fórum résztvevőinek elmondása szerint sokan feladták már a reményt arra nézve, hogy valaha is hihetnek még egy képviselőnek vagy polgármesternek. Ők el sem jöttek.

Évtizedek óta szeretnék ugyanis a 10-es út mellett biztonságos járdát és más fejlesztéseket a településrészükön, de újra és újra azt élik meg, hogy csak a választások rövid időszakában fontosak a faluvezetésnek. Utána azonban elmaradoznak az ígéretek, a fejlesztések helyett pedig leginkább csak az adófizetésre felszólító leveleket kapják.

A fórum végén megígértük nekik, hogy lapunkon keresztül az egész faluval megosztjuk a tapasztalatainkat, hogy olyanok is megismerjék helyzetüket, akiknek kisebb rálátásuk van a külső településrészen élők életére, problémáira. A mintegy 30 helyi résztvevő által felvetett ügyek jelentős része két problémakörbe sorolható.

A faluval való érdemi kapcsolat hiánya

Az adózási kötelezettségen kívül csak a választási évben tapasztalható a településrész lakói iránt némi érdeklődés. Negatívan élték meg a választási szavazókör ófaluba való áthelyezését, hiszen ez nyilvánvalóan csökkenti a választásokon való részvételük arányát.

Nagyon kevés információ jut el hozzájuk: nem tudnak rendezvé-

nyekről, ünnepekről, nincs hirdetőtábla. Sőt, nincsen semmilyen közösségi tér, közösségi helyiség, játszótér, ahol szerveződnének. Gyakran nem tapasztalnak különösebb empátiát, mikor a faluközpontba jönnek hivatali ügyeket intézni, orvoshoz, óvodába/iskolába vagy az ajánlott postai küldeményeket átvenni, pedig nekik több buszjegy, több átszállás, több költség, idő és energia a bejutás. Örölnének, ha rendszeresen rendelne orvos a külső településrészen is, még ha rövid időszakokban is, mint ahogy korábban már volt erre példa. Az augusztusban nyitó Tökmag Családi Bölcsődén kívül sem hivatali, sem szolgáltatói vagy intézményi funkció nem található itt.

Az egyre zsúfoltabb 10-es úthoz kapcsolódó problémák

A legsarkalatosabb probléma mindenkinek a 10-es út pilisborosjenői szakaszán a közlekedésbiztonság; leginkább az út menti járda évtizedek óta fájó hiánya. A vízelvezetés problémái itt is nagyon jelentősek: az út alatti korábban működő, ráccsal védett átereszek az eltömődésük után belettek betonozva. Ahol árok van, az nem elvezeti a vizet, hanem összegyűjti. Utcáik esőben gyalog járhatatlanok, nemcsak a lenti Bécsi úti részen, hanem feljebb is: gyakorlatilag egybefüggő pocso-lyák. Zárt rendszerű vízelvezetést

szeretnének, az eső által elmosott Tücsök utcai szakasz újraaszfaltozását.

A szakasz egyetlen zebrája egyáltalán nem elég: a buszmegállóba való átjutás csúcsidőben igen hosszadalmas, ezt (eleinte akár rendőrrel megtámogatott) polgárrörök segíthetnék a reggeli csúcs egy-egy órájában, amíg az autósok meg nem szokják.

Egy fedett buszmegálló is hiányzik, illetve térkamerák, hogy megakadályozzák az illegális hulladéklerakást, valamint a lehajtósáv kamionos pihenőként történő hasznosítását, ami a kikapcsolódást teszi életveszélyessé. Csúcsidőben a 10-es útra kikapcsolni is nehéz, sokszor balesetveszélyes. Az út mellett botladozó gyalogosok miatt is lassítókra, traffipax-mérésre és a buszmegállókhoz új zebrára volna szükségük.

Újra és újra azt élik meg, hogy csak a választások rövid időszakában fontosak a faluvezetésnek.

A 10-es útra levezető Kövesbér-ci út alsó szakaszát lassan inkább akác- és bálványfadzsungelnek is nevezhetnénk; nagyon rossz állapotban van. Az időseknek és a téli gyalogosforgalomnak a segítésére a lejárathoz tereprende-zésre és egy erős korlátra volna sürgősen szükség. A közterületen lévő növényzet a Panoráma utcánál helyenként kiszáradt, vagy már belóg az útra, akadályozza a forgalmat.

Felvetődött, hogy azt várják az önkormányzattól, hogy az ürömi körforgalomba is becsatlakozó, a patak túlsó felén haladó tehermentesítő út megépítését szorgalmazza. Ha ez megépülne, akkor végre kisebb lenne a 10-es út pilisborosjenői szakaszán a forgalom, aminek nagyon örölnének, mert jelenleg egyre erősödik.

Ezek a témákon kívül a Tücsök utcai fejlesztéssel kapcsola-

tos véleményünkről is kérdeztek a jelen lévő ingatlanfejlesztők.

MO: nem egységes a megítélése

Egyetértettek abban, hogy az MO-s Pilisborosjenőt érintő szakasza megépítésének megakadályozása túlmutat a falu erején, befolyásán. Ám sokkal határozottabb, erélyesebb érdekképviselőt várnának az önkormányzattól a beruházás megvalósulásakor az ingatlanok értékvesztését elszenvedő érintett lakosok.

A 10-es úthoz közelebb lakók egy része szeretné, ha megépülne a környező minket érintő szakasza, mert azt remélik, hogy csökken a házuk előtt haladó 10-es út nehezen elviselhető forgalma. Az úttól távolabb, az erdőhöz/mezőhöz közelebb, a környező alagút kijáratánál élők viszont nem szeretnék, mert tartanak a megnövekedett légszennyezettségtől és zajterheléstől.

Fentiek miatt ingatlanjaik értékesítése is lényegesen nehezebb. Gyakorlatilag gyermekes családok, szülők nem nagyon keresnek ezen a területen ingatlant, mert

nemhogy egy babakocsival nem lehet sehol közlekedni, de még gyalog is veszélyes. Erre rátesz még az Mo-ügy is egy lapáttal, úgyhogy nagyobb szükségük van egy felkészült, empatikus és érdekeiket képviselő, cselekvő önkormányzatra, mint valaha.

Lapzárta után érkezett:

Egyes források szerint a házigazdákat súlyosan kérdőre vonták a Polgármesteri Hivatal részéről, amiért helyet adtak a lakossági fórumnak. A jelenlegi faluvezetés nagyobb lojalitást várt volna a vállalkozástól, mert a házban augusztustól nyíló magánbölcsőde szolgáltatásait olyan falusi gyermekek családjai is igénybe veszik majd, akik erre önkormányzati résztámogatást kapnak. Az értesítés megértesítésére vagy cáfolására lapzártaig dr. Szabó József jegyzőtől nem érkezett válasz.

Virágos Kati

Ékszerdoboz a falu közepén

Egy hétköznapi délelőttöt töltöttem Sági Katinál a virágboltban, ahol kávézás mellett hosszan elbeszélgettünk ősökről, jelenről és legfőképpen arról, hogyan látja ő a világot.

Emlékszem, amikor először jártam "a virágosnál", már akkor elvarázsolt az üzlet bájos eklektikussága, s a mai napig minden alkalommal felfedezek valami új dolgot, mindig van egy kis változás. Imádom a kis krokodilokat, ahogy kikandikálnak a virágok közül, na meg a Peruból érkezett tukánt, a csodálatos csipkéket, amelyeket még Kati anyukája horgolt. Itt mindennek története van.

Kati boltjában már kora hajnalban megindul az élet; akkor érkeznek a virágok. Bizalmi alapon működik: jön a szállító, az árut beteszi a megbeszélthelyre, Kati csak hetente fizet. Így megy ez már több mint 10 éve.

Kati születése óta a faluban él, itt laktak a szülei és nagyszülei is, akiket 6 gyerekkel Szigetmonostorról telepítettek be. Nagymamája gyűjtögette a gombákat, gyógynövényeket, és azzal segített, ahol tudott. Kati ezt a hagyományt a családjában folytatja, már nagyobbik unokája is örömmel tart vele az erdei sétákon.

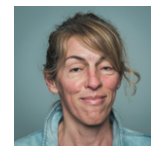
Hamar kiderült, hogy Kati ügyes kezű lány, akit a szomszéd Teri néni beajánlott az aranyhímzőkhöz, ahol az esztergomi püspöki ruhák restaurálásában is részt vett. Imádta ezt a munkát. Még 6 éve is megkeresték, hogy segítene-e nekik.

Egyedüli gyerekként nehéz sors jutott neki, 9 évesen elvesztette édesapját. Amikor megkérdeztem tőle, hogyan élte meg életének ezt

az időszakát, azt mondta, hogy hálás a gyermekkorért, szép élete volt. Szegénységben, de szeretetben éltek. Ezt a szeretetet próbálja továbbadni egész életében fiának, ő pedig az ő gyermekeinek.

A '80-as években az óvodában volt dadus, a mai napig bejárnak hozzá a „gyerekek” egy-egy jó szóra. Itt nem kötelező vásárolni. Most is jönnek-mennek az emberek. Kati mindenkit ismer, már '89 óta működteti vállalkozását. Egy továbbtanulási affér miatt változtatott a tervein. „Ha egy ajtó bezárul, kinyílik egy másik!” – mondja. Közben kertészkedtek, gombát termesztettek, állatokat tartottak, és hosszasan – 7 évig – építkeztek. Amikor a fia, Zolt megszületett, sok időt tudtak együtt tölteni. Ahogy ezt manapság hívjuk: minőségi időt. Ma is együtt él náluk 3 generáció, amiért Kati hálás. Boldog, hogy együtt vannak, egymásnak segítenek. „Egészség, szeretet legyen!” – mondja. Nekik itt otthonuk van, nem házuk.

Közben mutat fényképeket az unokáiról (az 1 éves kislány a madárfürdetőben pancsol, a 4 éves kislány hóna alatt egy csirke, mert éppen sétáltatja), a gyönyörű kertjükről (a fia és a me-

■ készítette:
Vági Krisztina
ujtag@2097.hu

nye is imád kertészkedni, rengeteg hatalmas kaktuszuk van, amelyekről a 4 éves fiúnoka egy hosszú csipesszel szedegeti az odahullott faleveleket). Kati ragyog, amikor róluk mesél.

10 éven át nyaranta kézműves táborát csinált a gyerekeknek, aztán a férje beteg lett, és az ő ápolására kellett az energia. Anyukáját is nagyon megviselte veje halála, Kati őt is hosszan, alázattal ápolta. Férjének kívánsága szerint, a hegyen szórták szét a hamvait. „Olyan volt, mint egy zarándokút, a végén a Nap éppen lement, feljött a Hold és a szél is fújni kezdett.” Ahogy Kati meséli és ezáltal újraéli, még most is libabőrös lesz. Bánatát versekben írja ki magából. Sokáig dühös volt, ma már úgy gondolja, semmi sem véletlen. Több emberi tartást, sok tanítást kaptak így. Volt, amikor a fiát is választás elé állította, mert úgy látta, rossz irányba megy. Akkor egy ideig nem beszéltek egymással, de később a fia hálás szívvel mondott köszönetet neki. Kati szerint nagyon fontos, mit élünk meg együtt, hogy milyen a család. Olyanná válunk, amilyen utat mutattak nekünk. „Az adok-kapok áramlásának az egyensúlya nagyon fontos az életünkben.”

Örömmel mesél munkáiról. Karácsony előtt néhány nappal megkeresték, hogy szükség lenne 1000 db mikulásvirágra. Vagy amikor embernagyságú nyuszijelmezt kellett készíteni néhány nap alatt. Kati szerint nincs lehetetlen! 20 éves kapcsolatot ápol ezekkel a megbízókkal.

Beszélünk még a faluról. Meséli, hogy '76 óta tartanak itt mindenféle filmforgatásokat. Úgy emlékszik, akkoriban sokaknak megélhetést jelentett, hogy kiszolgálták ezt az igényt. Sokat változott a világ, nincs összetartó mag, széthúzás van. Régen mindenkinek voltak állatai, ma már utálják a lakók, ha valakinek ugat a kutyája, nem toleránsak az emberek. Szerinte most a pénz az úr. Nagy szükség lenne az elfogadásra!

„Az adok-kapok áramlásának az egyensúlya nagyon fontos az életünkben.”

Beszélünk tervekről. Hogy szeretne nyelvet tanulni. Eljutni Peruba és Portugáliába. Hogy a görög útján mit tanult? Lassítani. Következő útja pedig Olaszországba szólítja.

Kati szereti az ékszereket, most is visel egy különleges gyűrűt – szülinapi ajándék –, amelyre a „Minden elmúlik” van vésve.

Szerintem érdemes ezt egy kicsit izlelgetni...

„Ez nem focipótlék, hanem egy új műfaj”

Több mint tízéves a PBJ Futsal, a borosjenői fiatalok garázsfcija

2008 őszén a nyári fociszezont egy garázsban folytatta néhány sportra éhes fiatal. A kezdeti próbálkozásból a teremfoci egy új fajtája, a PBJ Futsal nőtte ki magát komoly szabályzattal és rendszeres bajnokságokkal. Bánki Lénárd és Papp Noémi házigazdák, az alapítók közül pedig Horváth Levente és Kopcsay Zoltán mesélt erről a különleges sportról és a köré szerveződött közösségről.

írta:
Bozsódi Borbála
bozsodi.borbala@2097.hu

ZSR: Ti vagytok az alapítói és a legaktívabb tagjai a PBJ Futsalnak. Mondanátok pár szót a kezdetekről?

KZ: Gyerekként, még a játszótér melletti pályán ismerkedtünk meg egymással, ahol később focibajnokságokat szerveztünk.

BL: Aztán eljött a rossz idő meg az ősz, s felmerült bennünk az igény, hogy tovább mozogjunk. Így jött az ötlet, hogy játsszunk lent a garázsban. Ketten találtuk fel ezt a játékot Zolival. Aztán rájöttünk, hogy milyen jó ez a sport; nem is focipótlék, hanem egy új műfaj. Hamar csatlakoztak hozzánk mások is, és 2008-ban megszerveztük az első PBJ Futsal Bajnokságot.

PN: Kezdetben inkább megfigyelő voltam, most már én is szervezek, és én vagyok a bajnokságok videófelelőse. Ezt nagyon élvezem, mert rengeteg meccset látok, és hihetetlen, hogy mennyit fejlődnek itt az emberek. Közben ráadásul videót vágni is megtanultam.

ZSR: Mi pontosan a futsal, és mitől egyedi a borosjenői változat?

HL: A futsal a nagypályás foci teremben játszott változata. Ez alapján neveztük el PBJ Futsalnak a saját verzióunkat. Mi kisebb kapukkal, egészen kis területen játszunk, Léni pedig az évek során folyamatosan továbbfejlesztette a szabályokat. Alapszabály például, hogy a falról

kapuba pattant labda kevesebb pontot ér. Kétszer 10 perces egy mérkőzés, és van bíró is, aki számolja a pontokat, mert elég gyakran esnek gólok.

BL: Van, hogy egy az egy ellen zajlik a meccs, de létezik a Double Trouble névre keresztelt változat is, amiben két fős csapatok állnak

szemben egymással. Ilyenkor más szabályokat alkalmazunk, a falas gól például itt nem ér pontot.

PN: A kétfős csapatok bajnoksága a csapat-szellem miatt is nagyon jó, mert ez összehozza az embereket. Sokaknak külön pólójuk és címerük is van, nem beszélve az egyedi csapatnevekről; a Sör, Mámor, Pilis (SMP) például legendás csapat.

KZ: Azt még kiemelném, hogy nem csak baj-

nokságok alkalmával játszunk. Sokszor csak összejövünk páran futsalozni a garázsban. Tulajdonképpen ez is fontos része a dolognak.

ZSR: Ha jól tudom, van női bajnokság is.

PN: Igen, 2015 óta. A legelső női bajnokság még kísérleti jellegű volt, hárman szerepeltünk benne, de a tavalyi bajnokságon már sikerült három csapatot is indítani. Olyan lányokat tudtunk lecsábítani ide, akik még életükben nem fociztak, viszont ezt a sportot nagyon megszerették. Ennek ellenére szükség lenne még női játékosokra, hogy izgalmasabb legyen a bajnokság.

ZSR: Kik a tagok?

PN: A környékbeli falvakból, sőt még Gyöngyösről és Csepelről is jöttek barátaink a bajnokságokra, de a játékosok zömét falubeliak teszik ki. Összesen több mint 60 ember fordult már meg a garázsban.

BL: Általában barátokkal bővül a csoport, de szívesen látjuk az új tagokat is. Ha valaki szeretne csatlakozni hozzánk, keressen meg, és üljünk le beszélgetni! A garázs befogadóképessége azért megszabja a határokat. Szívesen látjuk a fiatalabbakat is, jó lenne nekik is szervezni egy bajnokságot. Amellett, hogy technikailag fejlődnének, utánpótlást is adhatnának a PBJ Futsalhoz. Hiába próbálkoztam, sajnos eddig még nem sikerült ezt megvaló-

sítani, hiszen nem ismerem közelről ezt a korosztályt.

ZSR: Hogy néz ki egy bajnokság?

HL: Kétféle van: a hosszú bajnokság hónapokon át tart, és mindenki mindenkivel játszik. Aki a legtöbb pontot éri el, az győz. A rövid változatot egy hétvége alatt játsszuk. Vannak csoportok, továbbjutók, egyenes kieséses szakasz, a végén pedig döntő és bronzmeccs, pont úgy, mint egy foci-vb-n. A bajnokságok végén díjakat osztunk, mindenki kap oklevelet.

ZSR: Kiemeltétek, hogy a PBJ Futsal milyen jól összehozza az embereket. A sport mellett mást is szoktatok együtt csinálni?

PN: 2014-ben kevesen jelentkeztek a baj-

nokságra, ezért más programokat is szerveztünk. A garázst átalakítottuk romkocsmahangulatú helyiséggé, és közösen néztük a foci-vb meccseit, de filmeket is vetítettünk. A nyitó- és záróbulin Lény és Levi adtak blueskoncertet.

BL: Olyan is volt, hogy páran összegyűltünk tudományos, filozófiai kérdésekről vitatkozni. Valaki tartott egy rövid előadást egy témáról, amit aztán kerekasztal-beszélgetés jelleggel megvitattunk. Amit még kiemelnék, az a póker. Az egyhétvéges bajnokságok alatt esténként sokszor játszunk, szinte mindenki részt vesz benne. Remélem, ez így is marad.

ZSR: Van egy jó történet, amit megosztanátok?

HL: Pár évvel ezelőtt Lényéktől kaptunk egy DVD-t karácsonyra, tele PBJ Futsal-videókkal. Ez nagyon kedves meglepetés volt.

BL: Igen, jó móka volt végigjárni a falut és találgatni, hogy ki hol lakik. Előfordult, hogy véletlenül egy nénihez dobtuk be a filmet, aki meg is lepődött az ajándékon. Végül szerencsére eljuttatta a címzetthez a felvételt. Ezért is jó, hogy ez az egész nem Budapest közepén van, hanem itt.

További infók a PBJ Futsalról:

www.pbjfsal.club.hu és

video.hu/tagok/pbj-futsal-2008346

Hol vagytok, fiatalok?

Magányosan egy pezsgő közösség szélén

Öt éve lakom Pilisborosjenőn. Budapest bennszülöttje vagyok, egy kis kanyarral kerültem ebbe a különálló faluba. Nem Pilisborosjenő az első falum; tizenegy éves koromig Nógrád megyében nevelkedtem, oda jártam óvodába, ott kezdtem az első iskolámat is.

Amint óvodába kerültem, minden délután a helyi, vagy szintén betelepült gyerekekkel lógtam, bicikliztünk az utcákon, a faluban töltöttük a délutánokat. Ezenfelül rengeteg program volt, ami összehozta a felnőttek közösségét is.

Ennek a nosztalgikus, felszabadult élménynek újjáélesztése volt a legnagyobb reményem, amikor tizennégy évesen Pilisborosjenőre költöztünk a családdal. Azt gondoltam, hamar barátokat szerzek, együtt járunk majd kocsmázni, vagy csak a gyógyszertár melletti kis patakhoz, üldögelni. Biztos lesz valami program, aminek keretében lehet ismerkedni. Az iskola és óvoda falain túl, ahol jön magától; de aki nem oda jár, annak kell hogy legyen alternatíva.

Hegedűórát is vettem a régi iskolában, de az ezzel járó szociális közeg csak nem akart összejönni. Vagy ha igen, a velem egyidős kortársak már jóval előrébb jártak a hegedülésben, így esélytelennek hittem a közeledést.

Elszomorított, hogy csak annak előny Pilisborosjenő, aki ide született, itt járta ki az általánost. Esetleg sikerült ide bölcsődébe kerülnie. A hároméves öcsém a falu vele egyidős gyermekeit már ismeri, az ő édesanyja is így került be Pilisborosjenő áramlatába.

Nagyon leegyszerűsítve: senki nem fog megismerni minket, ha az öcsémet máshova íratják be? Főleg az én esetemben folyamatos a kérdés. Alig vagyok Pilisborosjenőn. Iskolába Óbudán járok, Budapesten élek. Pilisborosjenő

a lakhelyem. Egyedül az alvás előnyeit emelném ki a ténylegesen alvó faluban.

E miatt a hozzám hasonló fiatalok az érettségi után elköltöznék, mert Budapesten tudunk kialakítani magunknak egy izgalmas életet, spóroltunk a közlekedéssel, gyarapítottuk élményeinket a főváros különböző értékes helyein. Azokkal ellentétben, akiknek feltöltő visszajárni és itt tovább élni, mert vannak barátaik, ismerőseik, nekem kifejezetten a hegyekkel körülvett elzártságot juttatja eszembe. Kimennék kávézni egyet; nincs egy olyan kávéház, mint Budapesten, nem adja vissza a hangulatot, azt a hangulatot, amit ott megkapok. Ehhez be kell járnom, mert itt nincs kávéház, de a nagyobb érdekesség, hogy nincsenek ismerősök. Holott itt élek öt éve. A szomszédok azt se tudják, hogy létezem.

Szeretném, ha nem csak az ide születettek, vagy azok, akik beilleszkedtek kapnának esélyt a falubeli teljes életre. Nagyon fontosnak tartom, főleg egy kis falunál, hogy a közösség nyitott legyen az új emberekre, bátran beszéljessenek velük, és vegyék észre az elveszettségüket. A másik oldalról nekünk, új fiataloknak is nyitottnak kell lenni az itteni eseményekre, ideje magunkat mozgósítani. A jazzfesztivál és a majális ezt is hivatott erősíteni, azonban további lépésként azt jelölném meg mind a két félnek, hogy egyrészt ne csak az ismerősökkel beszéljessünk a rendezvényeken, másrészt jár-

junk ki, még ha félelmetes is. Tevékenységek egy programon belül, ami segíti a régiek és az újak összeismerkedését, sokat segítenének a perifériára szorult fiatalok helyzetén, és oldaná a régiek feszültségét.

Ennek következményeképp kevesebb fiatal hagyja itt a falut, majd felnőttként hozzá tudna járulni a fejlesztéséhez. Már most azt látom, mennyi ember dolgozik azon civilben, hogy ne kelljen innen elmenniük, élhetőbb legyen itt lakni. Szeretném, ha az erőfeszítéseik és az én erőfeszitésem se lenne hiábavaló.

Lénárt Flóra

Flóra pár nappal cikkének megírása után Nevelő Emmával ismerkedik

„A nagyon öregek és a nagyon fiatalok mindig is tisztábban láttak.”

Stephen King

Rejtvény

Az e havi megfejtés egy sportág. A megfejtéseket kérjük július 26-ig a Mandelbrot postaládájába bedobni. A nyertes neve a augusztusi lapszámban jelenik meg. Megjegyzés: a keresztrejtvény nem ismeri a hosszú ékezeteket.

◆	MELEG BUKÓSZÉL	KÖLTŐNŐ	MORZEJEL	HÁSDOPERC RÖVIDEJE	FAÜLŐKE RÉSZEI	LITER
1						
SZEMÉLYÉRE				KÖZÉPFÜLI		LENGVEL FOLYÓ
NYÁRVÉGEKI			ÉSZAK		RÓMAI EGYES	
HERÉLT KOS			TÉVÉ MÁRKA		NÉVELŐ	
◆	ÉSZAKI FÉRFINÉV	AMPER	KÖZÉPFÜLI KICSODÁT?	LÉGNEMŰVÉ VÁLÍK		
AMERIKAI TELEPÜLÉS				LENDÜLET JELE		
					EGYIK VÉRCSEPOPORT	
					ÜRES LÉCI	
HOSSZÚSÁG JELE		RÉSZBEN KIÜTI		OSZTRÁK AUTÓJEL	DECILITER	BELGA AUTÓJEL
		ÁRAMSÚRÚSÉG JELE		JÓD VEGYJELE	A BIT JELE	
HULLAJT				LENDÜLET JELE	BELGA AUTÓJEL	SZÉN ÉS BŐR

Örökerdő- fejlemények

Találkozót kezdeményeztünk a falunk környéki állami erdőkben gazdálkodó Pilisi Parkerdővel. A július elején megvalósult találkozó apropóját az adta, hogy lakossági panaszok kapcsán indult utánajárás közben megtudtuk, hogy két éven belül több, a Nagy-Kevély lábánál lévő erdő-részleten teljes fakitermelés (véghasználat) várható. A megbeszélésen képet kaptunk a folyamatos erdőborítást biztosító örökerdő-gazdálkodásra való áttérés lehetőségeiről, valamint az erdészek szakmai érveiről.

Ősszel folytatjuk, mert nem szeretnénk olyan fátlanított tájat látni, amit jelenleg még évekig láthatunk a Lovas-fennsík melletti területen.

Farkas Viktor, a Pilisi Parkerdő pilisszentkereszti erdészétének vezetője és kollégái megígérték, hogy őszre elkészítik részletes terveiket a Nagy-Kevély lábánál lévő területre vonatkozóan, és újabb találkozón ismertetik velünk, hogy mit terveznek a 10 éves erdőgazdálkodási ciklus hátralévő két évében.

A Pilisi Parkerdővel lezajlott júliusi találkozón a 2097 Csoport Egyesület ökológiai munkacsoportját Bubik Szabolcs, Erdélyi Ferenc és Tömöri Balázs képviselte.

Mi virít itt? A magyarföldi husáng

A falunkban élő természetfotósok rovata

fotó: Mihályi Ferenc

A magyarföldi husáng (Ferula sadleriana) egy kevésbé látványos, fokozottan védett növény (természetvédelmi értéke 250 000 Ft), amely "botanikai krimibe" illő módon került a környékre. Kevés növényfaj akad hazánk flórájában, amely növényföldrajzi, természetvédelmi szempontból olyan kiemelkedő értéket képvisel, mint a magyarföldi husáng. A világon biztosan hat-hét lelőhelyét ismerjük, amelyek közül négy található Magyarországon jelenlegi területén. Mivel az egyik legfon-

tosabb ereklyenövényünkről van szó (klímaváltozást átvészelt növényfajok), minden állományának, sőt, minden egyedének sorsát figyelemmel kell kísérnünk.

2006-ban egy addig ismeretlen lelőhelyére bukkant Somlyay Lajos a Kis-Kevély délnyugati részén. Miután itteni előfordulását a területileg illetékes természetvédelmi szakemberek sem ismerték, terepbejárás során megfogalmazódott a populáció jövőbeni felmérésének és genetikai vizsgálatának igénye. Néhány nappal később, egy szakmai beszélgetés során fény derült a kis-kevélyi populáció eredetére, miszerint a vácrátóti botanikus kert munkatársai ültették a Ferulát a Kis-Kevélyre valamikor 1978 és 1985 között. Mindez a bányászat által megsemmisítésre ítélt bél-kői populáció (Bükk-hegység) mentésének keretében történt oly módon, hogy a bél-kői magokból a vácrátóti kertben előnevelt töveket ültették ki a Pilisben. Történt mindez úgy, hogy minden dokumentáció eltűnt a projektről, ugyanis a botanikus kert néhai munkatársa, Galántai Miklós még nyugdíjba vonulásakor hazavitte az anyagokat, majd néhány héttel később elhunyt. A dokumentumokat (számos szakkönyvvel együtt) az intézet azóta sem tudta visszaszerezni. Ezért a szakma keveset tud erről a mesterségesen telepített populációról. Az állományt szerencsére nem fenyegeti vadkár. Megtalálása után különböző fejlődési stádiumaiban évente párszor néhány fotót készítek. Vigyázunk rá nagyon!

Mihályi Ferenc

Sváb konyhaasztal

A Wipfelhauser Gabriella által gyűjtött helyi autentikus receptek közül választottam egy könnyedebb ízvilágot. Felhasználhatjuk hozzá tavalyi lekvárjainkat, hisz már többünknel beindult az idei befőzési szezon, és szépen sorakoznak az ideai alkotások, helyet kérve a kamrapolcon.

Citromos koszorú:

Fél kiló lisztet 25 dkg margarinnal, 25 dkg porcukorral, 1 egész tojással, 1 sárgájával, fél csomag sütőporral, 1 citrom levélével és reszelt héjával összegyúrunk.

Kiszaggatjuk zakkos szegélyű formával, felül lukasra. Ezt a felét megkenjük tojással, és apróra vágalt cukrozott dióba dobjuk sütés előtt. Világosra sütjük, lekvárral összeragasztjuk.

Frivaldszky Bernadett

■ Példaértékű egyéni akció keretében Fantoly Gábor hónapok szedi a szemetet és rendezi a terepet az Erdő utca végén. Sikertől elnéve, hogy hulladéklerakást tiltó tábla is kikerüljön, sőt talán egyszer egy szemetes is. Arra kéri a lakosságot, hogy ne rakjunk le oda újabb szemetet.

■ Június 20-án egy vihar eredményeképpen víz alá került a Kossuth tér, több pince és az óvoda is. Internetes felhívást követően a lakosság is megjelent, és segített a helyreállításban.

■ A falu több pontjáról érkeztek fényképek és kétségsbeesett érdeklődések afelől, hogy ki és mikor fogja lenyírni a közterületeken látható gyomrengeteget. Néhány lelkes falubéli arról számolt be, hogy maguk ragadtak kaszát. A parlagfűvel szennyezett területeket a Nébih oldalán lehet bejelenteni. fotó: Tesics György

■ Június 14-én elballagtak nyolcadikosaink és lezárult egy újabb tanév.

■ Falunk lakója, G. Szabó Hunor és együttese, a The Qualitons első magyar előadóként kapott meghívást Amerika egyik legismertebb, új zenék felfedezésére specializálódott rádiójába, ahol több, világsztárként ünnepezt zenekar is megfordult már.

■ Szabados Enikő saját alkalmazott praktikáin keresztül mutatta be, hogy mennyire egyszerű a nyári hőségben itatni a szomjazó madarakat.

Köszönjük szépen a pékségben lévő perselyünkbe bedobott, online fizetéssel vagy átutással érkezett forintokat!

TÁMOGASD A

Zsákfalvit

Dobjunk össze együtt
a nyomdaköltséget!

2097.hu/zsakfalvi

NAPF R GÓ

2097 Pilisborosjenő, Málna köz 1/a.
b.feher.eva@gmail.com

Berkiné Fehér Éva

Gyógytornász-fizioterapeuta,
Schorth, Dorn gerincterapeuta
és Breuss masszázsterapeuta

+36 20 228 5560

www.napforgo-gyogy-torna.hu

Egészségmegőrző kezelések, mágnesoterápia, fizikoterápia, kinesio tape, gerincgyógyászat, rehabilitáció, tartásjavítás felnőttek és gyerekek számára, masszázs, tanácsadás, trigger és tenderpont terápia.

Önök kérdezték

Mi válaszolunk, és várjuk további megtisztelő érdeklődésüket!

Személyesen, a fórumokon, e-mailben, közösségi oldalakon és telefonon is több kérdést kaptunk Önöktől az önkormányzati választásokon való indulással kapcsolatban. Ebben a cikksorozatban elkezdjük megválaszolni a gyakran feltett kérdéseket, s a következő számban folytatunk.

■ készítette:
2017 Kampánystáb
ujtag@2017.hu

Hogyan garantáljuk, hogy nincs mögöttünk ingatlanspekuláns?

Fontos téma ez számunkra, hiszen a 2017 Csoport Egyesület éppen azért alakult, hogy megvédje a falu környéki zöldterületeket, megakadályozza a falu számára elnyert beépítéseket. Megválasztásunk esetén világos működési alapelveket fektetünk le, melyek minden fejlesztési tevékenység során iránymutatóként szolgálnak. Településrendezési szerződéseket minden esetben kizárólag nyíltan, a lakosság bevonásával, lakossági érdekeket prioritásként kezelve kötünk majd.

Nem ingatlanspekulánsok vannak mögöttünk, hanem egy sokszínű, közel 40 aktív taggal bíró egyesület. Szpekuláció és korrupció kizárására a teljes átláthatóság és számonkérhetőség jelenti a garanciát. Megválasztásunk esetén ezért csatlakozunk az önkormányzati átláthatóság növeléséért indított „üvegfalú” kezdeményezéshez.

A jövőbeli önkormányzat függetlenségét garantálja, hogy a településfejlesztési stratégiai kérdések esetében a falu valamennyi közösséget képviselő Magisztrátus (állampolgári tanács) összeül, és a terveket véleményezi.

Mi a 2017 Csoport Egyesület jelöltjeinek terve a fejlesztési területekkel kapcsolatban?

A jövőben minden egyes területre alapos, mindenki által elérhető gazdaságossági számítását végzünk, és ez alapján nyíltan, átlátható módon, a lakosság széles körű bevonása mellett hozzuk meg a településünk jövőjét meghatározó döntéseket.

Olyan fejlesztést nem fogunk támogatni, ahol nagy részben vagy egészben a falukö-

zösségre hárulnak a település növekedésének következményei: óvodai és iskolai férőhelyek növelése, orvosi ellátórendszer bővítése, az utak és közutak fejlesztése.

Civil szervezetként jelenleg még nincs hozzáférése az összes adathoz és információhoz, így erre pontos választ nem tudunk adni. Csakis minőségi fejlesztésekben gondolkodunk, nem nagy beépíthetőségi százalékokban, nem sok kis lakást tartalmazó társasházakban.

Nincsenek Bécsi útiak, lazarétiak, malomdűlőiak, Tücsök utcaiak a jelöltek között? Csak a központi Ófalu lakóinak érdekeit tervezik képviselni?

Egyáltalán nem, az egész falu minden lakosára és területére egyenlő figyelmet szeretnénk fordítani. Évek óta együtt dolgozunk, erősen megbízunk egymásban, tudjuk, hogy mire számíthatunk egymástól. Természetesen jelöltjeink a teljes település lakosságát szolgálják. Ennek érdekében lakossági fórumokat tartunk a külső településrészekben, segítjük, támogatjuk kezdeményezéseiket. Emellett szeretnénk úgy működni, hogy a külső településrészekről egy-egy helyben választott delegált a képviselőtestületi üléseken részt vegyen, és még időben jeleznék, ha úgy érzi, hogy bármelyik településrész kimarad a jövőbeli fejlesztésekből.

Esetleges választási győzelmük esetén megszűnik majd a 2017 Csoport Egyesület mint civil szervezet?

Nem, a 2017 Csoport Egyesület az önkormányzati választásokat követően, annak eredményétől függetlenül folytatja a tele-

pülés és a közösség érdekében végzett eddigi munkáját. A választási siker legfeljebb egyes személyek egyesületen belüli szerepét befolyásolja majd. Meggyőződésünk, hogy nagy szükség van egy erős civil szervezetre, amelyik tükröt mutat az önkormányzatnak, szembesíti a vállalásaival, tevékenységének hatásaival, illetve építi a közösséget, támogatja és saját eszközeivel segíti a helyi célok megvalósítását.

Hol és hogyan lehet találkozni, megismerni a jelöltekkel?

Augusztus 2-án lakossági fórum Malomdűlőn. További információk, részletek: 2017.hu/valasztas

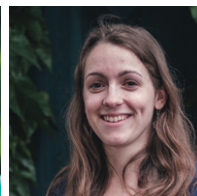
Házhoz mennek jelöltjeink – ismerjük meg egymás véleményét, nézőpontját, terveit, és ismerje meg a 2017 Csoport Egyesület jelöltjeit!

Hívja össze barátait, szomszédait, közösséget, és hívja el a 2017 Csoport Egyesület jelöltjeit egy kötetlen beszélgetésre akár saját otthonába!

A megkereséseket a valasztas@2017.hu címre várjuk!

Kérdezze Tömöri Balázs polgármesterjelöltet! Fogadóóra: minden kedden, 9 és 19 óra között, előzetes bejelentkezés alapján: 06-70-978-00-37, valamint e-mailben a tomori.balasz@2017.hu címen.

Más időpontban vagy kifejezetten valamelyik képviselőjelölttel beszélgetne? Jelezze előre a valasztas@2017.hu címen, és megtaláljuk a közös alkalmat!

Impresszum ISSN 2676-8577

Kiadó: 2017 Csoport Egyesület
Székhelye: 2017 Pilisborosjenő, Fő út 91.
Kiadásért felelős: Dömötörffy Zsolt
Főszerkesztő: Frivaldszky Bernadett
Lapszerkesztő: Kádár Viktor
Szerkesztők: Antonovits Bence,
Bozsódi Borbála, Tömöri Balázs
Korrektor: Demes Réka

Tördelőszerkesztő: Kádár Viktor
Hirdetésszerkesztő: Vízkecskai Vera
Munkatársak: Behán Mária, Bubik Szabolcs, Demény Rózsa, Köles Gabriella, Lénárt Flóra, Mihályi Ferenc, Nevelős Zoltán, Simon Tamás, Vági Krisztina, Vízkecskai Vera

Honlap: 2017.hu Facebook: 2017 Falufórum
Facebook-oldal: 2017 Csoport Egyesület
Újság szerkesztőség: ujtag@2017.hu

Van egy jó ajánlatunk! Te támogatsz a lapot, mi pedig megjelentetjük a hirdetésedet. A falu híreket, Te pedig új ügyfelekhez. Érdekel? Írj az ujtag@2017.hu-ra, és küldjük a részleteket!

Kedves olvasó, ha szimpatizálsz törekvésünkkel, szívesen fogadjuk hozzájárulásodat a lap költségéhez. Köszönjük!

Bankkártyás fizetés: 2017.hu/zsakfalvi
Készpénzes persely a Mandelbrot Pékségben (Budai út 52.)